

SID ANALYSES

APPENDIX PAPER 3: TAALKENNIS EN TAALGEBRUIK

Opgemaakt voor: Vlaamse overheid, Agentschap Binnenlands Bestuur,
Afdeling Gelijke Kansen, Integratie en Inburgering

Opgemaakt door: Ipsos Belgium

Datum: 31/10/2025

GAME CHANGERS

1 INHOUDSTAFEL

1	INHOUDSTAFEL	2
2	Appendix	3
2.1	Appendix A: Taalkennis Nederlands	4
2.2	Appendix B: Taalgebruik: Nederlands spreken met mensen uit de buurt	14
2.3	Appendix C: Taalgebruik: Nederlands spreken met vrienden en kennissen	25
2.4	Appendix D: Taalgebruik: Nederlands spreken met mensen op het werk	36
2.5	Appendix E: Formele leermethode	46

Bij onze regressieanalyses is nagegaan of de gevonden effecten significant waren bij een betrouwbaarheidsniveau van 95%, wat betekent dat de p-waarde kleiner moest zijn dan 0.05. Om niet alle uitkomsten van de analyses in de hoofdtekst te moeten bespreken, wordt een deel in deze appendix besproken. Voor opname in de hoofdtekst hanteren we een betrouwbaarheidsniveau van 99% ($p < 0,01$) en moeten de bevindingen voldoen aan de volgende vastgelegde criteria:

Voor het basismodel geldt: (1) voor een continue variabele deze in de hoofdtekst wordt besproken als deze een significant verschil vertoont en (2) voor een categorische variabele deze in de hoofdtekst wordt vermeld als de helft of meer dan de helft van de categorieën significant zijn. In andere gevallen wordt het vermeld in de appendix.

Voor het model met interacties geldt dat: (1) voor een continue variabele deze in de hoofdtekst wordt vermeld als bij de helft of meer dan de helft van de herkomstgroepen (inclusief de referentiegroep) een significant verschil gevonden wordt, (2) voor een categorische variabele met meer dan 2 categorieën als (a) binnen een herkomstgroep de helft of meer dan de helft van de categorieën significant verschillend is of als (b) binnen één categorie de helft of meer dan de helft van de herkomstgroepen significant verschillend is, (3) voor een categorische variabele met maar 2 categorieën de helft of meer dan de helft van de herkomstgroepen (inclusief de referentiegroep) een significant verschil toont. In andere gevallen wordt het vermeld in de appendix.

Verder geldt dat, als we bij het basismodel een significant effect in de tekst vermelden, we dit ook voor het interactiemodel vermelden als (a) we binnen een herkomstgroep bij de helft of meer dan de helft van de categorieën een significant verschil zien of (b) als we bij minstens 2 herkomstgroepen een significant verschil zien.

Verder, als we iets in de tekst vermelden bij het model met interacties, maar volgens bovenstaande regels zou het voor het basismodel in de appendix vermeld moeten worden, dan vermelden we het toch in de tekst.

Tot slot geldt dat, als er een achtergrondkenmerk besproken wordt, dan worden ook alle significante verschillen die waargenomen worden bij dat achtergrondkenmerk besproken. Bijvoorbeeld: bij verstedelijking zien we bij Brussel verschillen voor vijf herkomstgroepen, maar voor "overige centrumsteden" maar bij één herkomstgroep, dan bespreken we die toch in de tekst omdat we "verstedelijking" al vermelden in de tekst.

2.1 Appendix A: Taalkennis Nederlands

Tabel A 1 Model 1: Invloed van achtergrondkenmerken. Afhankelijke: Kennis van het Nederlands.

	Geslacht	Generatie	Gezinssituatie	Verstedelijkingsgraad	Opleidingsniveau	Werk situatie	Negatieve ervaring	Leeftijd	Kennis Frans	Kennis Engels	Rondkomen inkomen	Praktiserend gelovig	Werkintensiteit gezin	Land hoogste diploma	Buurtcontacten Belgische H	Buurtcontacten eigen H	Buurtcontacten andere H	Vrienden Belgische H	Vrienden eigen H	Vrienden andere H	Inburgeringstraject	Aantal jaren in België
TOTAAL	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●			●	●			●	●		●	●

Visuele weergave van de achtergrondkenmerken die al-dan-niet een verband hebben met de kennis van het Nederlands. Een cirkel geeft aan dat het achtergrondkenmerk (of 1 van de categorieën van het achtergrondkenmerk) een significante associatie heeft met de kennis van het Nederlands voor de volledige steekproef. Indien het achtergrondkenmerk in de hoofdtekst werd vermeld, dan heeft de cirkel een donkerdere kleur. Indien het achtergrondkenmerk enkel hier in de appendix wordt vermeld, dan heeft de cirkel een lichtere kleur. De criteria voor het al dan niet vermelden van achtergrondkenmerken in de hoofdtekst zijn te vinden aan het begin van de appendix.

- Diegene die hun hoogste diploma in België hebben behaald hebben een betere Nederlandse taalkennis dan diegene die de opleiding niet hebben afgerond.

Tabel A 2 Model 2: Interactie tussen herkomst en achtergrondkenmerken. Afhankelijke: Kennis van het Nederlands.

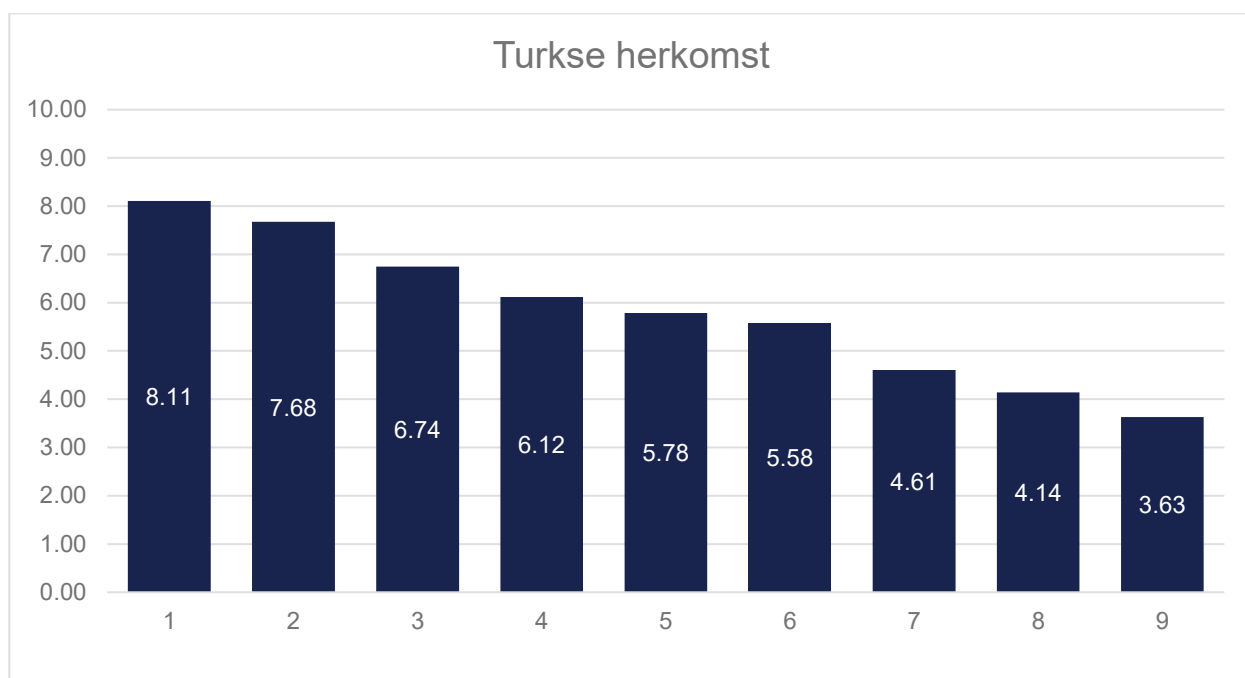
	Geslacht	Generatie	Gezinssituatie	Verstedelijkingsgraad	Opleidingsniveau	Werk situatie	Negatieve ervaring	Leeftijd	Kennis Frans	Kennis Engels	Rondkomen inkomen	Praktiserend gelovig	Werkintensiteit gezin	Land hoogste diploma	Buurtcontacten Belgische H	Buurtcontacten eigen H	Buurtcontacten andere H	Vrienden Belgische H	Vrienden eigen H	Vrienden andere H	Inburgeringstraject	Aantal jaren in België
Marokkaanse herkomst (referentiegroep)		●	●	●	●	●	●	●		●	●	●	●	●	●	●		●	●		●	●
Turkse herkomst		●		●					●				●	●		●			●		●	
Congolese herkomst					●	●						●		●								
Afghaanse herkomst				●	●							●										●
Roemeense herkomst	●	●		●	●	●		●	●			●	●	●							●	●
Poolse herkomst	●			●	●	●		●	●	●		●		●		●						●

Visuele weergave van de interactie-effecten tussen herkomst en achtergrondkenmerken die al-dan-niet een verband hebben met de kennis van het Nederlands. De Marokkaanse herkomstgroep is gebruikt als referentiegroep. Voor deze groep wordt via een witte cirkel aangegeven of het effect significant is. De andere herkomstgroepen worden vergeleken met de Marokkaanse herkomstgroep, i.e. verschilt het effect significant in vergelijking met het effect van de Marokkaanse herkomstgroep.

Voorbeeld ter interpretatie: Leeftijd heeft voor de Marokkaanse herkomstgroep een significante associatie, want personen met een oudere leeftijd hebben een slechtere kennis van het Nederlands. Voor de Roemeense en Poolse herkomstgroep is er een significant verschil in het effect van leeftijd in vergelijking met de Marokkaanse herkomstgroep. Bij deze herkomstgroepen zien we dat het effect zwakker is: leeftijd heeft een minder sterke relatie met de kennis van het Nederlands. Bij de andere herkomstgroepen kan dit effect ook licht verschillen tegenover de Marokkaanse herkomstgroep, maar deze verschillen zijn niet significant. We concluderen dat we een soortgelijk effect van leeftijd zien bij de andere herkomstgroepen.

Informatie bij de effecten bij achtergrondkenmerken die nog niet in de hoofdtekst vermeld zijn:

- Generatie: Voor de tweede generatie blijkt er over de gehele linie een aanzienlijke betere taalkennis te bestaan. Dit patroon is niet alleen duidelijk aanwezig bij de Marokkaanse herkomstgroep, maar wordt nog versterkt binnen de Turkse en Roemeense herkomstgroep (let op: bij de Roemeense herkomstgroep is slechts een beperkte groep van de tweede generatie).
- Kennis Engels: Een betere kennis van het Engels hangt samen met een betere kennis van het Nederlands voor de Marokkaanse herkomstgroep. Dit effect is verzwakt bij de Poolse herkomstgroep.
- Werkintensiteit gezin: Bij de Marokkaanse herkomstgroep hebben gezinnen met twee verdieners een slechtere kennis van het Nederlands dan geen verdieners in het gezin. Bij de Roemeense herkomstgroep is dit verband niet aanwezig en bij de Turkse herkomstgroep zien we net dat bij twee verdieners de kennis van het Nederlands beter is.
- Land hoogste diploma: Binnen de Marokkaanse herkomstgroep hebben mensen zonder formele opleiding vaak een minder goede kennis van het Nederlands dan degenen die de opleiding hebben afgerond in België. Dit patroon is nog duidelijker zichtbaar binnen de Poolse herkomstgroep. Bij de Congolese herkomstgroep is er geen verband tussen kennis van het Nederlands en geen opleiding gevolgd hebben.
- Buurtcontacten van eigen herkomst: Bij de Marokkaanse herkomstgroep is het wel hebben van buurtcontacten van eigen herkomst gerelateerd aan een betere kennis van het Nederlands. Bij de Turkse en Poolse herkomstgroep zien we het omgekeerde, het hebben van buurtcontacten van eigen herkomst is gerelateerd aan een slechtere kennis van het Nederlands.
- Vrienden van eigen herkomst: Bij de Marokkaanse herkomstgroep is het wel hebben van vrienden van eigen herkomst gerelateerd aan een slechtere kennis van het Nederlands. Bij de Turkse herkomstgroep zien we het omgekeerde, het wel hebben van vrienden van eigen herkomst is gerelateerd aan een betere kennis van het Nederlands.
- Inburgeringstraject: Bij de Marokkaanse herkomst hangt het volgen van het inburgeringstraject samen met een betere kennis van het Nederlands. Dit effect is nog duidelijker aanwezig bij de Roemeense herkomstgroep. Bij de Turkse herkomstgroep daarentegen is het volgen van het inburgeringstraject gerelateerd aan een slechtere kennis van het Nederlands.

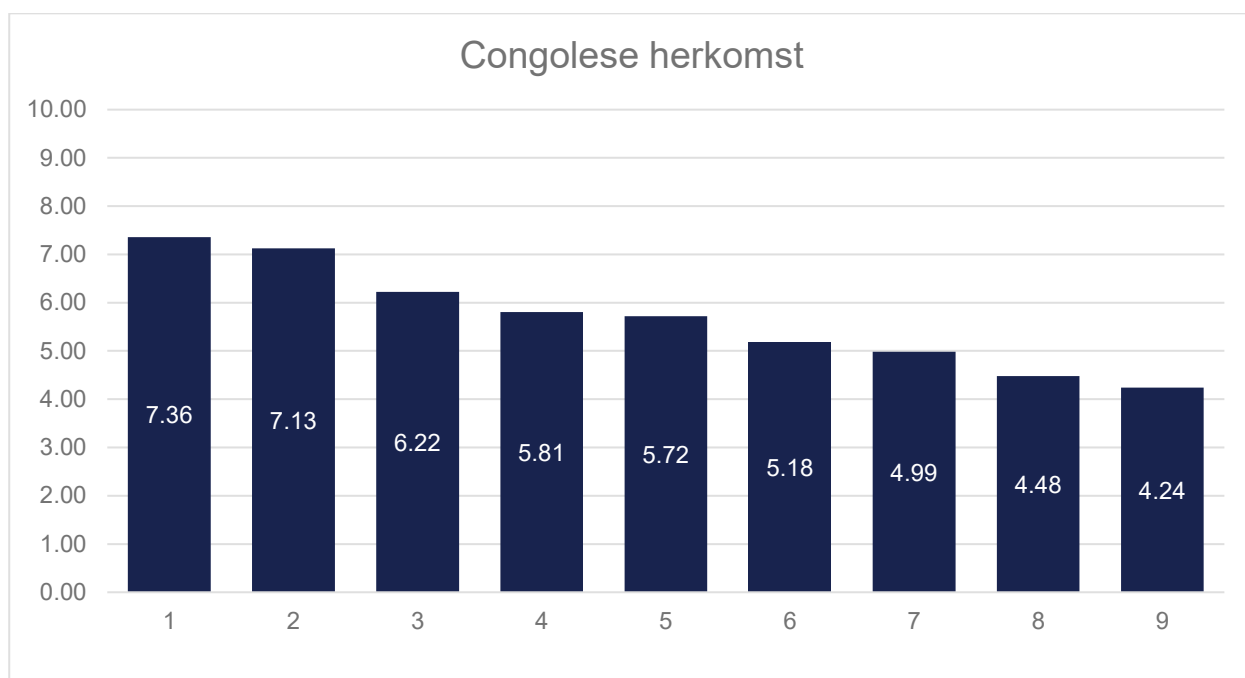

Figuur A1: Model 3: beslissingsboom voor de Turkse herkomstgroep. Afhankelijke: Kennis van het Nederlands.

Kennis van het Nederlands voor verschillende profielen binnenin de Turkse herkomstgroep. Profielen zijn gecreëerd om zoveel mogelijk differentiatie te hebben in de kennis. Er is geen overlap tussen de profielen en de profielen samen vormen de volledige herkomstgroep (steekproef n=683). Tabel A 3 geeft per profiel het aantal respondenten dat hiertoe behoort, hun gemiddelde kennis en de beschrijving van het profiel.

Tabel A 3: Model 3: beslissingsboom voor de Turkse herkomstgroep. Afhankelijke: Kennis van het Nederlands.

Profiel	N	Gemiddelde	Beschrijving
1	89	8.11	Hoogste diploma behaald in België, wonend in centrumstad (Antwerpen/Gent of overige)
2	47	7.68	Hoogste diploma behaald in België, wonend in Vlaanderen exclusief de centrumsteden, vrouw
3	73	6.74	Hoogste diploma behaald in België, wonend in Vlaanderen exclusief de centrumsteden, man
4	185	6.12	Hoogste diploma behaald in het buitenland of geen opleiding afgerond, jonger dan 50 jaar, minstens 5 vrienden van Belgische herkomst
5	53	5.78	Hoogste diploma behaald in het buitenland of geen opleiding afgerond, tussen 49 en 63 jaar, man
6	59	5.58	Hoogste diploma behaald in het buitenland of geen opleiding afgerond, jonger dan 50 jaar, minder dan 5 vrienden van Belgische herkomst, heeft werk of werkloos
7	49	4.61	Hoogste diploma behaald in het buitenland of geen opleiding afgerond, jonger dan 50 jaar, minder dan 5 vrienden van Belgische herkomst, inactief op de arbeidsmarkt
8	57	4.14	Hoogste diploma behaald in het buitenland of geen opleiding afgerond, tussen 49 en 63 jaar, vrouw
9	71	3.63	Hoogste diploma behaald in het buitenland of geen opleiding afgerond, ouder dan 63 jaar

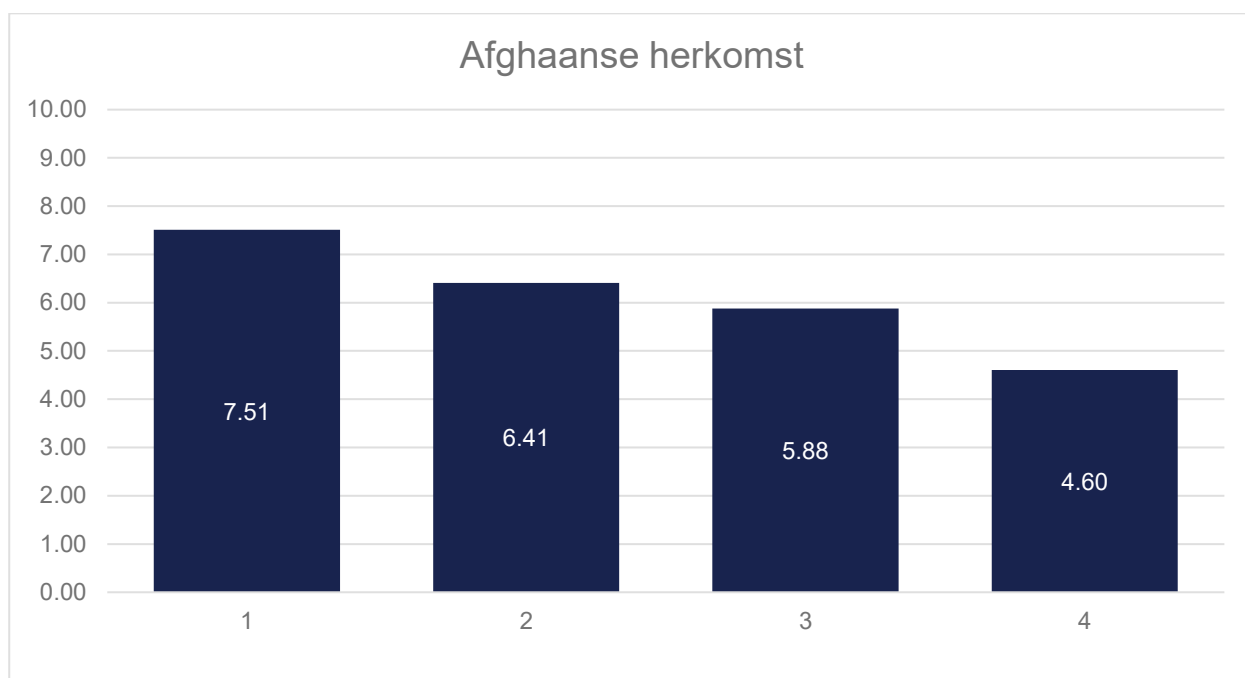

Figuur A2: Model 3: beslissingsboom voor de Congolese herkomstgroep. Afhankelijke: Kennis van het Nederlands.

Kennis van het Nederlands voor verschillende profielen binnenin de Congolese herkomstgroep. Profielen zijn gecreëerd om zoveel mogelijk differentiatie te hebben in de kennis. Er is geen overlap tussen de profielen en de profielen samen vormen de volledige herkomstgroep (steekproef n=841). Tabel A 4 geeft per profiel het aantal respondenten dat hiertoe behoort, hun gemiddelde kennis en de beschrijving van het profiel.

Tabel A 4: Model 3: beslissingsboom voor de Congolese herkomstgroep. Afhankelijke: Kennis van het Nederlands.

Profiel	N	Gemiddelde	Beschrijving
1	56	7.36	Jonger dan 28 jaar, hoogopgeleid
2	57	7.13	Tussen 27 en 36 jaar, meer dan 18 jaar in België of in België geboren
3	103	6.22	Jonger dan 28 jaar, laag -of middenopgeleid
4	157	5.81	Tussen 36 en 57 jaar, wonend in een centrumstad (Antwerpen/Gent/overige)
5	63	5.72	Tussen 36 en 57 jaar, wonend in Vlaanderen exclusief de centrumsteden, wel buurtcontacten van Belgische herkomst, inburgeringstraject gevolgd
6	94	5.18	Tussen 27 en 36 jaar, 18 jaar of korter in België
7	147	4.99	Tussen 36 en 57 jaar, wonend in Vlaanderen exclusief de centrumsteden, wel buurtcontacten van Belgische herkomst, geen inburgeringstraject gevolgd
8	96	4.48	Ouder dan 57 jaar
9	68	4.24	Tussen 36 en 57 jaar, wonend in Vlaanderen exclusief de centrumsteden, geen buurtcontacten van Belgische herkomst

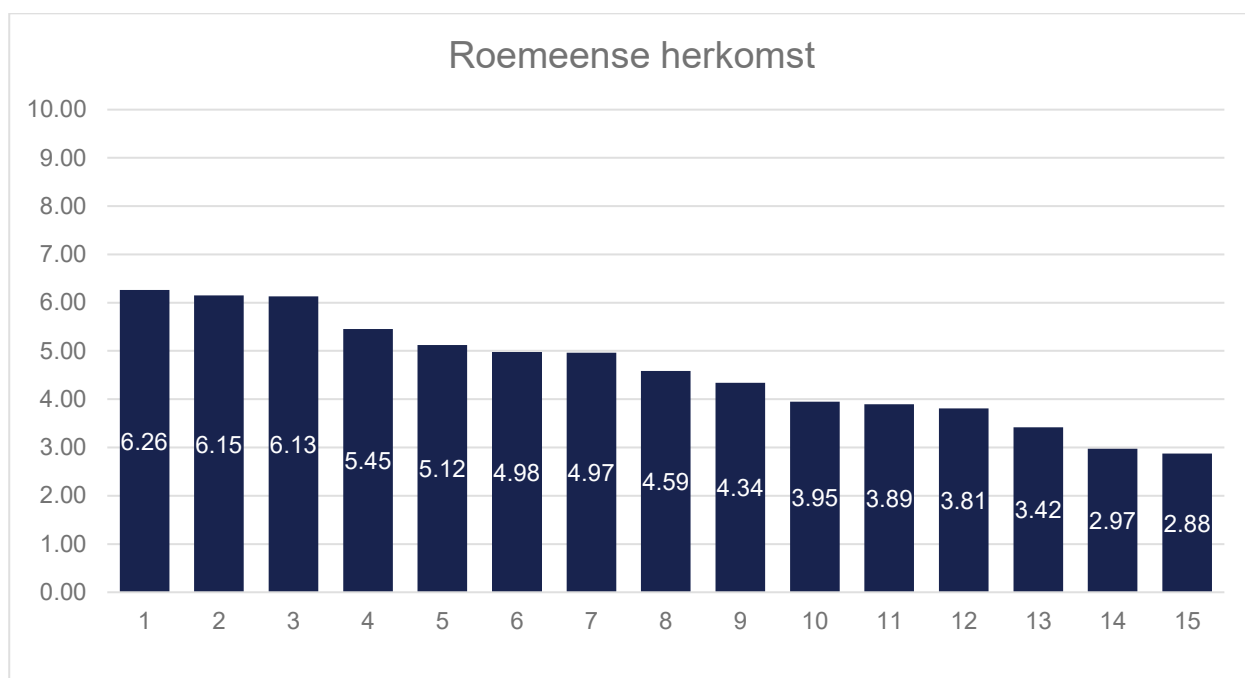

Figuur A3: Model 3: beslissingsboom voor de Afghaanse herkomstgroep. Afhankelijke: Kennis van het Nederlands.

Kennis van het Nederlands voor verschillende profielen binnenin de Afghaanse herkomstgroep. Profielen zijn gecreëerd om zoveel mogelijk differentiatie te hebben in de kennis. Er is geen overlap tussen de profielen en de profielen samen vormen de volledige herkomstgroep (steekproef n=318). Tabel A 5 geeft per profiel het aantal respondenten dat hiertoe behoort, hun gemiddelde kennis en de beschrijving van het profiel.

Tabel A 5: Model 3: beslissingsboom voor de Afghaanse herkomstgroep. Afhankelijke: Kennis van het Nederlands.

Profiel	N	Gemiddelde	Beschrijving
1	65	7.51	Minstens 5 vrienden van Belgische herkomst, geen inburgeringstraject gevolgd
2	55	6.41	Minstens 5 vrienden van Belgische herkomst, wel inburgeringstraject gevolgd
3	120	5.88	Minder dan 5 vrienden van Belgische herkomst, man
4	77	4.60	Minder dan 5 vrienden van Belgische herkomst, vrouw

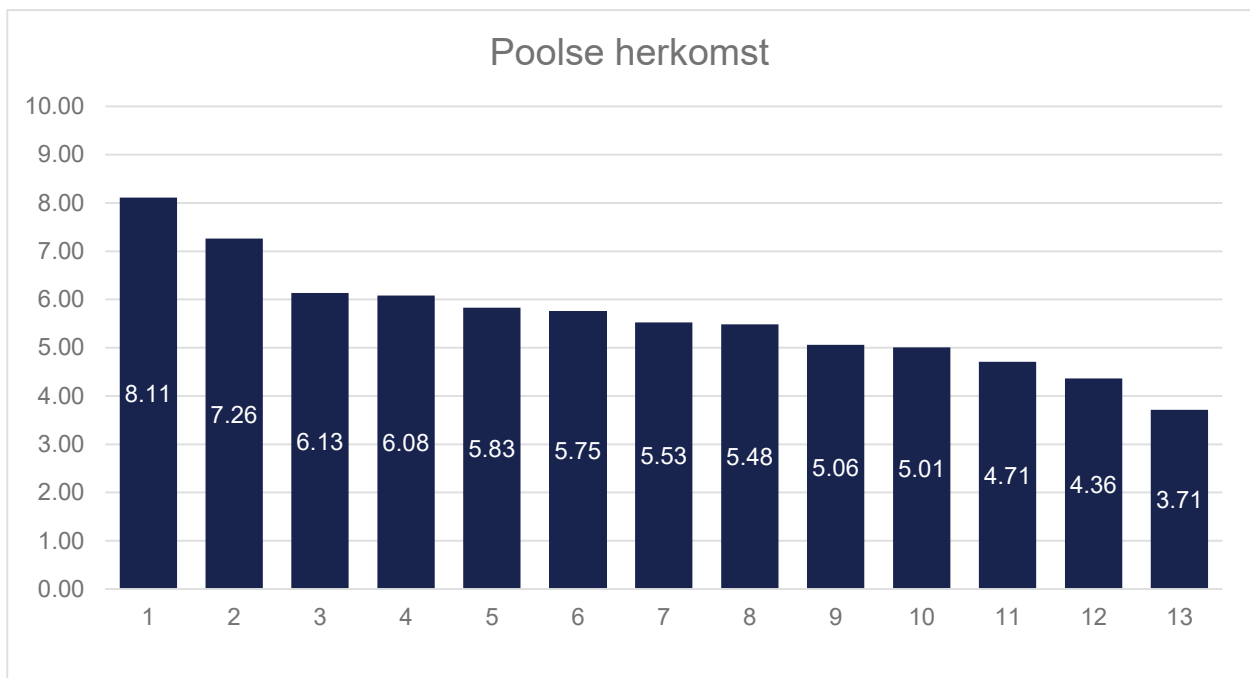
Figuur A4: Model 3: beslissingsboom voor de Roemeense herkomstgroep. Afhankelijke: Kennis van het Nederlands.

Kennis van het Nederlands voor verschillende profielen binnenin de Roemeense herkomstgroep. Profielen zijn gecreëerd om zoveel mogelijk differentiatie te hebben in de kennis. Er is geen overlap tussen de profielen en de profielen samen vormen de volledige herkomstgroep (steekproef n=1137). Tabel A 6 geeft per profiel het aantal respondenten dat hiertoe behoort, hun gemiddelde kennis en de beschrijving van het profiel.

Tabel A 6: Model 3: beslissingsboom voor de Roemeense herkomstgroep. Afhankelijke: Kennis van het Nederlands.

Profiel	N	Gemiddelde	Beschrijving
1	52	6.26	Tussen 10 en 14 jaar in België, vrouw
2	84	6.15	Tussen 5 en 10 jaar in België, vrouw, minstens 5 vrienden van Belgische herkomst
3	104	6.13	Meer dan 14 jaar in België of in België geboren
4	96	5.45	Tussen 2 en 5 jaar in België, inburgeringstraject gevolgd
5	101	5.12	Tussen 5 en 10 jaar in België, man, jonger dan 36 jaar
6	54	4.98	Tussen 2 en 5 jaar in België, geen inburgeringstraject gevolgd, vrouw, geen buurtcontacten van eigen herkomst
7	56	4.97	Tussen 10 en 14 jaar in België, man
8	51	4.59	Tussen 5 en 10 jaar in België, vrouw, minder dan 5 vrienden van Belgische herkomst
9	78	4.34	2 jaar of korter in België, geen atypische gezinssituatie (met partner met/zonder kinderen of alleenstaand (met/zonder kinderen) of woont bij ouders), wel buurtcontacten van Belgische herkomst
10	56	3.95	Tussen 2 en 5 jaar in België, geen inburgeringstraject gevolgd, vrouw, wel buurtcontacten van eigen herkomst
11	110	3.89	Tussen 2 en 5 jaar in België, geen inburgeringstraject gevolgd, man, jonger dan 38 jaar
12	110	3.81	Tussen 5 en 10 jaar in België, man, ouder dan 35 jaar

13	51	3.42	2 jaar of korter in België, geen atypische gezinssituatie (met partner met/zonder kinderen of alleenstaand (met/zonder kinderen) of woont bij ouders), geen buurtcontacten van Belgische herkomst
14	58	2.97	Tussen 2 en 5 jaar in België, geen inburgeringstraject gevolgd, man, ouder dan 37 jaar
15	77	2.88	2 jaar of korter in België, atypische gezinssituatie

Figuur A5: Model 3: beslissingsboom voor de Poolse herkomstgroep. Afhankelijke: Kennis van het Nederlands.

Kennis van het Nederlands voor verschillende profielen binnenin de Poolse herkomstgroep. Profielen zijn gecreëerd om zoveel mogelijk differentiatie te hebben in de kennis. Er is geen overlap tussen de profielen en de profielen samen vormen de volledige herkomstgroep (steekproef n=1002). Tabel A 7 geeft per profiel het aantal respondenten dat hiertoe behoort, hun gemiddelde kennis en de beschrijving van het profiel.

Tabel A 7: Model 3: beslissingsboom voor de Poolse herkomstgroep. Afhankelijke: Kennis van het Nederlands.

Profiel	N	Gemiddelde	Beschrijving
1	92	8.11	Hoogste diploma behaald in België
2	54	7.26	Hoogste diploma behaald in het buitenland, wel buurtcontacten van Belgische herkomst, hoogopgeleid, minder praktiserend gelovig zijn (≤ 3.45)
3	52	6.13	Geen opleiding afgerond
4	107	6.08	Hoogste diploma behaald in het buitenland, wel buurtcontacten van Belgische herkomst, middenopgeleid, inburgeringstraject gevolgd
5	88	5.83	Hoogste diploma behaald in het buitenland, wel buurtcontacten van Belgische herkomst, hoogopgeleid, minder praktiserend gelovig zijn (> 3.45)
6	123	5.75	Hoogste diploma behaald in het buitenland, wel buurtcontacten van Belgische herkomst, middenopgeleid, geen inburgeringstraject gevolgd, meer dan 6 jaar in België, minstens 5 vrienden van Belgische herkomst
7	69	5.53	Hoogste diploma behaald in het buitenland, wel buurtcontacten van Belgische herkomst, laagopgeleid, vrouw

8	53	5.48	Hoogste diploma behaald in het buitenland, geen buurtcontacten van Belgische herkomst, inburgeringstraject gevolgd
9	51	5.06	Hoogste diploma behaald in het buitenland, wel buurtcontacten van Belgische herkomst, middenopgeleid, geen inburgeringstraject gevolgd, meer dan 6 jaar in België, minder dan 5 vrienden van Belgische herkomst
10	53	5.01	Hoogste diploma behaald in het buitenland, geen buurtcontacten van Belgische herkomst, geen inburgeringstraject gevolgd, minstens 1 negatieve ervaring omwille van geloof/herkomst/huidskleur
11	97	4.71	Hoogste diploma behaald in het buitenland, wel buurtcontacten van Belgische herkomst, laagopgeleid, man
12	63	4.36	Hoogste diploma behaald in het buitenland, wel buurtcontacten van Belgische herkomst, middenopgeleid, geen inburgeringstraject gevolgd, 6 jaar of korter in België
13	100	3.71	Hoogste diploma behaald in het buitenland, geen buurtcontacten van Belgische herkomst, geen inburgeringstraject gevolgd, geen negatieve ervaring omwille van geloof/herkomst/huidskleur

Tabel A8: Model 4: Interactie tussen tijd en achtergrondkenmerken. Afhankelijke: Kennis van het Nederlands.

	Geslacht	Generatie	Gezinssituatie	Verstedelijkingsgraad	Opleidingsniveau	Werk situatie	Negatieve ervaring	Leeftijd	Kennis Frans	Kennis Engels	Rondkomen inkomen	Praktiserend gelovig	Werkintensiteit gezin	Land hoogste diploma	Buurtcontacten Belgische H	Buurtcontacten eigen H	Buurtcontacten andere H	Vrienden Belgische H	Vrienden eigen H	Vrienden andere H	Inburgeringstraject	Aantal jaren in België
Kennis van het Nederlands				★		★		★										★				

Visuele weergave van de interactie-effecten tussen tijd en achtergrondkenmerken die al-dan-niet een verband hebben met de kennis van het Nederlands. Een ster geeft aan of er een verschil is in het effect van het achtergrondkenmerk voor 2017 vs. 2022. Indien een asterix* bij de afhankelijke (Kennis van het Nederlands) wordt afgebeeld, dan is er een verschil in deze afhankelijke voor 2017 vs. 2022.

Informatie bij de effecten bij achtergrondkenmerken die nog niet in de hoofdtekst vermeld zijn:

- Verstedelijkingsgraad: In 2017 zien we geen significant effect van de overige centrumsteden. In 2022 is er een positief effect, in de overige centrumsteden is de kennis van het Nederlands beter dan in Vlaanderen exclusief de centrumsteden.
- Werksituatie: In 2017 zien we geen significant effect van inactief zijn op de arbeidsmarkt. In 2022 is er een negatief effect, personen die inactief zijn op de arbeidsmarkt hebben een slechtere kennis van het Nederlands dan personen die actief zijn op de arbeidsmarkt.
- Vrienden van Belgische herkomst: In 2017 is er een significant verband tussen kennis van het Nederlands en vrienden van Belgische herkomst, waarbij diegene met minstens 5 vrienden van Belgische herkomst een betere kennis van het Nederlands hebben dan diegene zonder vrienden van Belgische herkomst. In 2022 zien we een verzwakking van dit effect.

2.2 Appendix B: Taalgebruik: Nederlands spreken met mensen uit de buurt

Tabel B 1: Model 1: Invloed van achtergrondkenmerken. Afhankelijke: Frequentie van Nederlands spreken met mensen uit de buurt.

	Geslacht	Generatie	Gezinssituatie	Verstedelijkingsgraad	Opleidingsniveau	Werk situatie	Negatieve ervaring	Leeftijd	Kennis Frans	Kennis Engels	Rondkomen inkomen	Praktiserend gelovig	Werkintensiteit gezin	Land hoogste diploma	Buurtcontacten Belgische H	Buurtcontacten eigen H	Buurtcontacten andere H	Vrienden Belgische H	Vrienden eigen H	Vrienden andere H	Inburgeringstraject	Aantal jaren in België	Kennis Nederlands
TOTAAL	●	●	●	●			●		●	●	●		●	●	●	●		●	●		●		●

Visuele weergave van de achtergrondkenmerken die al-dan-niet een verband hebben met de frequentie van Nederlands spreken met mensen uit de buurt. Een cirkel geeft aan dat het achtergrondkenmerk (of 1 van de categorieën van het achtergrondkenmerk) een significante associatie heeft met de frequentie van Nederlands spreken met mensen uit de buurt voor de volledige steekproef. Indien het achtergrondkenmerk in de hoofdttekst werd vermeld, dan heeft de cirkel een donkerdere kleur. Indien het achtergrondkenmerk enkel hier in de appendix wordt vermeld, dan heeft de cirkel een lichtere kleur. De criteria voor het al dan niet vermelden van achtergrondkenmerken in de hoofdttekst zijn te vinden aan het begin van de appendix.

Informatie bij de effecten van achtergrondkenmerken die nog niet in de hoofdttekst vermeld zijn:

- **Generatie:** Personen van de tweede generatie spreken minder vaak Nederlands met mensen uit de buurt dan de eerste generatie. We zien dit verschil vooral bij jongeren (<25 jaar) van de tweede generatie die nog thuis wonen: deze groep spreekt minder Nederlands met mensen uit de buurt dan dezelfde groep van de eerste generatie. Let op: we hebben een beperktere steekproefgrootte voor de tweede generatie in vergelijking met de eerste generatie.
- **Gezinssituatie:** Alleenstaande ouders spreken vaker Nederlands met mensen uit de buurt dan personen met partner en kind(eren). Personen die bij hun ouders wonen spreken minder vaak Nederlands met mensen uit de buurt dan personen met partner en kind(eren).
- **Negatieve ervaring:** Het hebben van minstens 1 negatieve ervaring omwille van herkomst, geloof of huidskleur hangt samen met vaker Nederlands spreken met mensen uit de buurt.
- **Rondkomen met het inkomen:** Beter kunnen rondkomen met het inkomen hangt samen met minder vaak Nederlands spreken met mensen uit de buurt.
- **Land hoogste diploma:** Degenen zonder afgeronde opleiding, of degenen die een opleiding in het buitenland hebben gevolgd¹, spreken vaker Nederlands met mensen uit de buurt dan diegene die de opleiding in België hebben afgerond.

¹ De groep met een opleiding in het buitenland bestaat overwegend uit personen van de eerste generatie.

Tabel B 2: Model 2: Interactie tussen herkomst en achtergrondkenmerken. Afhankelijke: Frequentie van Nederlands spreken met mensen uit de buurt.

	Geslacht	Generatie	Gezinssituatie	Verstedelijkingsgraad	Opleidingsniveau	Werk situatie	Negatieve ervaring	Leeftijd	Kennis Frans	Kennis Engels	Rondkomen inkomen	Praktiserend gelovig	Werkintensiteit gezin	Land hoogste diploma	Buurtcontacten Belgische H	Buurtcontacten eigen H	Buurtcontacten andere H	Vrienden Belgische H	Vrienden eigen H	Vrienden andere H	Inburgeringstraject	Aantal jaren in België	Kennis Nederlands
Marokkaanse herkomst (referentiegroep)	●	●	●				●				●		●	●	●	●		●	●		●		●
Turkse herkomst																							●
Congolese herkomst				●																			
Afghaanse herkomst												●					●						
Roemeense herkomst										●													●
Poolse herkomst									●													●	●

Visuele weergave van de interactie-effecten tussen herkomst en achtergrondkenmerken die al-dan-niet een verband hebben met frequentie van Nederlands spreken met mensen uit de buurt. De Marokkaanse herkomstgroep is gebruikt als referentiegroep. Voor deze groep wordt via een witte cirkel aangegeven of het effect significant is. De andere herkomstgroepen worden vergeleken met de Marokkaanse herkomstgroep, i.e. verschilt het effect significant in vergelijking met het effect van de Marokkaanse herkomstgroep.

Voorbeeld ter interpretatie: Kennis van het Nederlands heeft voor de Marokkaanse herkomstgroep een significante associatie, want personen met een betere kennis spreken vaker Nederlands met mensen uit de buurt. Voor de Roemeense en Poolse herkomstgroep is er een significant verschil in het effect van kennis van het Nederlands in vergelijking met de Marokkaanse herkomstgroep. Bij deze herkomstgroepen zien we dat het effect sterker is: kennis van het Nederlands heeft een sterkere relatie met de frequentie van Nederlands spreken met mensen uit de buurt. Voor de Turkse herkomstgroep is er een significant verschil in het effect van kennis van het Nederlands in vergelijking met de Marokkaanse herkomstgroep. Bij deze herkomstgroep zien we dat het effect zwakker is: kennis van het Nederlands heeft een minder sterke relatie met de frequentie van Nederlands spreken met mensen uit de buurt. Bij de andere herkomstgroepen kan

dit effect ook licht verschillen tegenover de Marokkaanse herkomstgroep, maar deze verschillen zijn niet significant. We concluderen dat we een soortgelijk effect van kennis van het Nederlands zien bij de andere herkomstgroepen.

Informatie bij de effecten bij achtergrondkenmerken die nog niet in de hoofdtekst vermeld zijn:

- Verstedelijkingsgraad: Bij de Congolese herkomst is er een duidelijk effect van wonen in Antwerpen of Gent, waarbij hier wonen samenhangt met vaker Nederlands spreken met mensen uit de buurt. Dit effect is niet significant aanwezig voor de Marokkaanse herkomstgroep.
- Kennis Frans: Bij de Marokkaanse herkomstgroep is er geen verband tussen kennis van het Frans en frequentie van Nederlands spreken met mensen uit de buurt. Bij de Poolse herkomst is er wel een verband, een betere Franse taalkennis hangt samen met minder vaak Nederlands spreken met mensen uit de buurt.
- Kennis Engels : Bij de Marokkaanse herkomstgroep is er geen verband tussen kennis van het Engels en frequentie van Nederlands spreken met mensen uit de buurt. Bij de Roemeense herkomst is er wel een verband, een betere Franse taalkennis hangt samen met minder vaak Nederlands spreken met mensen uit de buurt.
- Praktiserend gelovig zijn: Bij de Marokkaanse herkomstgroep is er geen verband tussen mate van praktiserend gelovig zijn en frequentie van Nederlands spreken met mensen uit de buurt. Bij de Afghaanse herkomst is een meer praktiserend gelovig zijn verbonden aan minder vaak Nederlands spreken met mensen uit de buurt.
- Buurtcontacten van andere herkomst: Bij de Marokkaanse herkomstgroep is er geen verband tussen het hebben van buurtcontacten van andere herkomst en frequentie van Nederlands spreken met mensen uit de buurt. Bij de Afghaanse herkomstgroep is er wel een positief verband, waarbij het hebben van buurtcontacten van andere herkomst samenhangt met vaker Nederlands spreken met mensen uit de buurt.
- Aantal jaren in België: Bij de Marokkaanse herkomstgroep is er geen verband tussen het aantal jaren in België en frequentie van Nederlands spreken met mensen uit de buurt. Bij de Poolse herkomst hangt langer wonen in België samen met vaker Nederlands spreken met mensen uit de buurt.

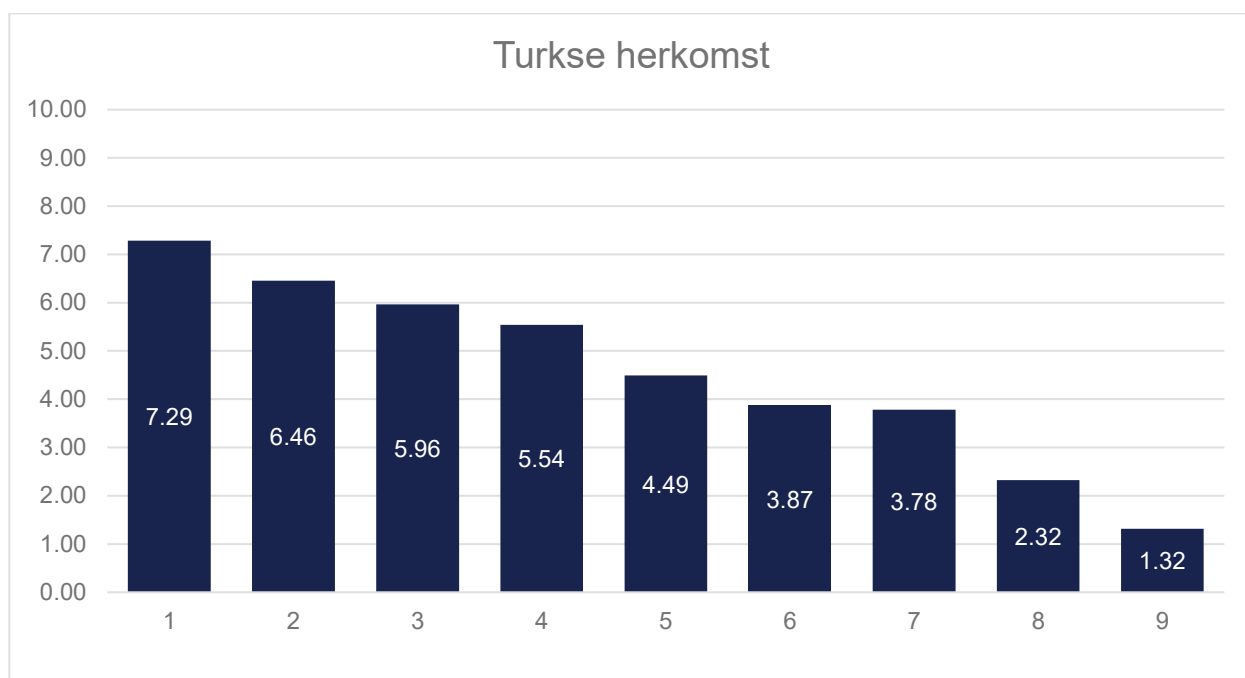

Figuur B 1: Model 3: beslissingsboom voor de Marokkaanse herkomstgroep. Afhankelijke: Frequentie Nederlands taalgebruik met mensen uit de buurt.

Frequentie van Nederlands spreken met mensen uit de buurt voor verschillende profielen binnenin de Marokkaanse herkomstgroep. Profielen zijn gecreëerd om zoveel mogelijk differentiatie te hebben in de frequentie. Er is geen overlap tussen de profielen en de profielen samen vormen de volledige herkomstgroep (steekproef n=606). Tabel B3 geeft per profiel het aantal respondenten dat hiertoe behoort, hun gemiddelde frequentie en de beschrijving van het profiel.

Tabel B 3: Model 3: beslissingsboom voor de Marokkaanse herkomstgroep. Afhankelijke: Frequentie Nederlands taalgebruik met mensen uit de buurt.

Profiel	N	Gemiddelde	Beschrijving
1	60	8.25	Zeer goede kennis van het Nederlands (>8.5)
2	86	7.05	Goede kennis van het Nederlands ((6,8.5]), minstens 5 vrienden van Belgische herkomst
3	109	6.11	Goede kennis van het Nederlands ((6,8.5]), minder dan 5 vrienden van Belgische herkomst
4	75	5.71	Gemiddelde kennis van het Nederlands ((4,6]), wel buurtcontacten van Belgische herkomst, man
5	66	4.53	Gemiddelde kennis van het Nederlands ((4,6]), wel buurtcontacten van Belgische herkomst, vrouw
6	57	3.62	Gemiddelde kennis van het Nederlands ((4,6]), geen buurtcontacten van Belgische herkomst
7	82	3.02	Lage kennis van het Nederlands ((3.5,4])
8	71	1.81	Zeer lage kennis van het Nederlands (≤3.5)

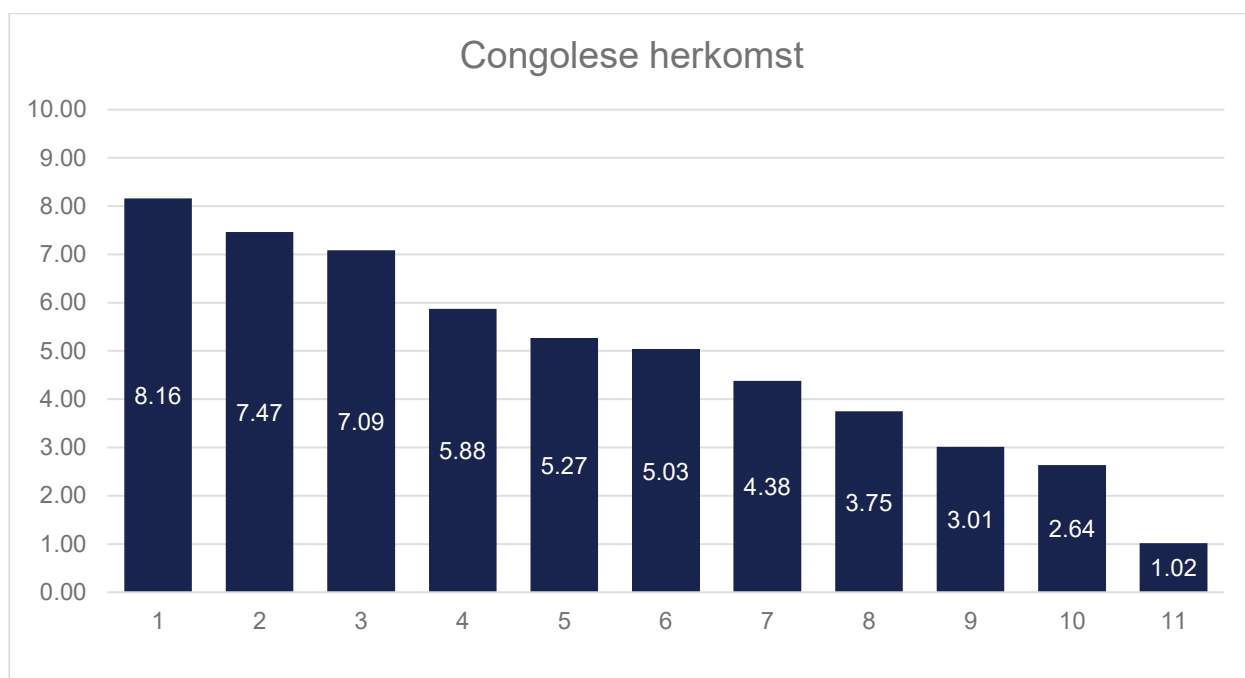

Figuur B 2: Model 3: beslissingsboom voor de Turkse herkomstgroep. Afhankelijke: Frequentie Nederlands taalgebruik met mensen uit de buurt.

Frequentie van Nederlands spreken met mensen uit de buurt voor verschillende profielen binnenin de Turkse herkomstgroep. Profielen zijn gecreëerd om zoveel mogelijk differentiatie te hebben in de frequentie. Er is geen overlap tussen de profielen en de profielen samen vormen de volledige herkomstgroep (steekproef n=641). Tabel B 4 geeft per profiel het aantal respondenten dat hiertoe behoort, hun gemiddelde frequentie en de beschrijving van het profiel.

Tabel B 4: Model 3: beslissingsboom voor de Turkse herkomstgroep. Afhankelijke: Frequentie Nederlands taalgebruik met mensen uit de buurt.

Profiel	N	Gemiddelde	Beschrijving
1	65	7.29	Goede kennis van het Nederlands (>6.5), minstens 5 vrienden van Belgische herkomst, hoogste diploma behaald in het buitenland
2	137	6.46	Goede kennis van het Nederlands (>6.5), minstens 5 vrienden van Belgische herkomst, hoogste diploma behaald in België of geen opleiding afgerond
3	70	5.96	Gemiddelde kennis van het Nederlands ((4.5,6.5]), minstens 5 vrienden van Belgische herkomst, wonen in een centrumstad (Antwerpen/Gent/overige)
4	49	5.54	Goede kennis van het Nederlands (>6.5), minder dan 5 vrienden van Belgische herkomst
5	53	4.49	Gemiddelde kennis van het Nederlands ((4.5,6.5]), minstens 5 vrienden van Belgische herkomst, wonen in Vlaanderen exclusief centrumsteden
6	65	3.87	Gemiddelde kennis van het Nederlands ((4.5,6.5]), minder dan 5 vrienden van Belgische herkomst
7	67	3.78	Lage kennis van het Nederlands ((3,4.5]), wonen in een centrumstad (Antwerpen/Gent/overige)
8	69	2.32	Lage kennis van het Nederlands ((3,4.5]), wonen in Vlaanderen exclusief de centrumsteden
9	66	1.32	Zeer lage kennis van het Nederlands (≤3)

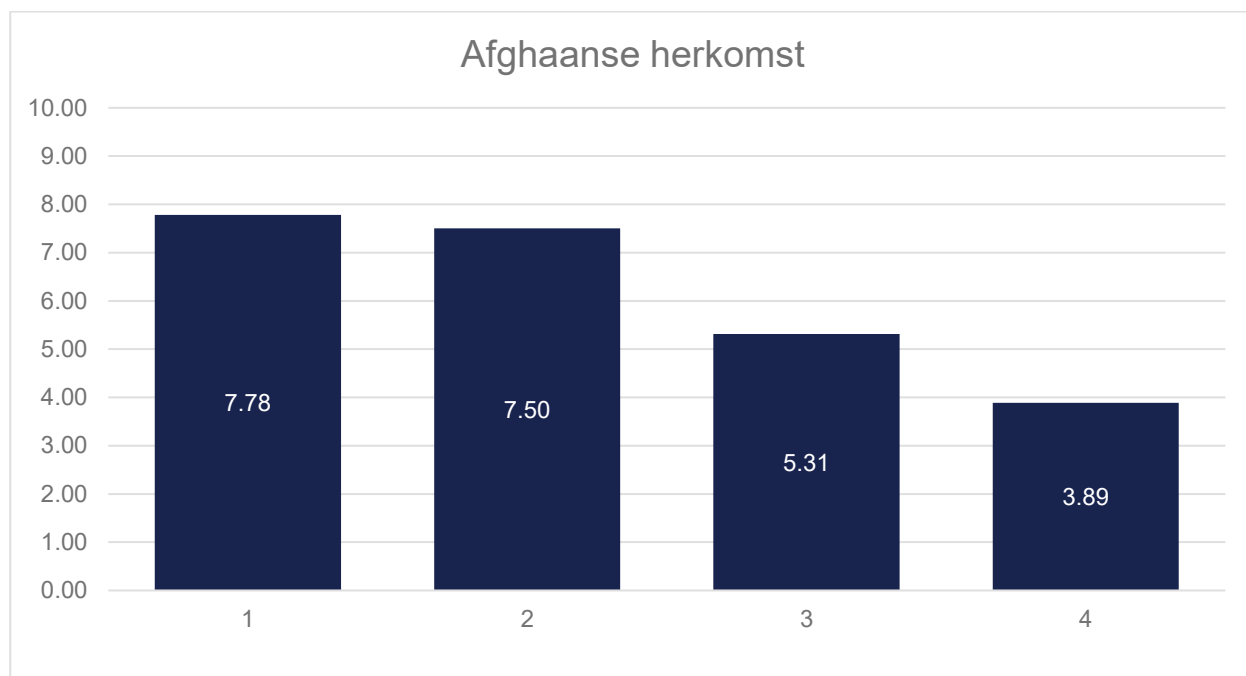
Figuur B 3: Model 3: beslissingsboom voor de Congolese herkomstgroep. Afhankelijke: Frequentie Nederlands taalgebruik met mensen uit de buurt.

Frequentie van Nederlands spreken met mensen uit de buurt voor verschillende profielen binnenin de Congolese herkomstgroep. Profielen zijn gecreëerd om zoveel mogelijk differentiatie te hebben in de frequentie. Er is geen overlap tussen de profielen en de profielen samen vormen de volledige herkomstgroep (steekproef n=792). Tabel B5 geeft per profiel het aantal respondenten dat hiertoe behoort, hun gemiddelde frequentie en de beschrijving van het profiel.

Tabel B 5: Model 3: beslissingsboom voor de Congolese herkomstgroep. Afhankelijke: Frequentie Nederlands taalgebruik met mensen uit de buurt.

Profiel	N	Gemiddelde	Beschrijving
1	66	8.16	Zeer goede kennis van het Nederlands (>8.5)
2	97	7.47	Goede kennis van het Nederlands ((6,8.5]), wonen in een centrumstad (Antwerpen/Gent/overige)
3	51	7.09	Goede kennis van het Nederlands ((6,8.5]), wonen in Vlaanderen exclusief centrumsteden, minder dan 5 vrienden van andere herkomst
4	67	5.88	Gemiddelde kennis van het Nederlands ((4.5,6]), gezin met 2 verdieners of geen werkenden
5	85	5.27	Goede kennis van het Nederlands ((6,8.5]), wonen in Vlaanderen exclusief centrumsteden, minstens 5 vrienden van andere herkomst
6	49	5.03	Lage kennis van het Nederlands ((3.5,4.5]), wel buurtcontacten van Belgische herkomst, wonen in een centrumstad (Antwerpen/Gent/overige)
7	100	4.38	Gemiddelde kennis van het Nederlands ((4.5,6]), gezin met 1 verdieners of niet behorend tot samenwonend koppel
8	97	3.75	Lage kennis van het Nederlands ((3.5,4.5]), wel buurtcontacten van Belgische herkomst, wonen in Vlaanderen exclusief centrumsteden
9	61	3.01	Lage kennis van het Nederlands ((3.5,4.5]), geen buurtcontacten van Belgische herkomst

10	68	2.64	Zeer lage kennis van het Nederlands (≤ 3.5), wel buurtcontacten van Belgische herkomst
11	50	1.02	Zeer lage kennis van het Nederlands (≤ 3.5), geen buurtcontacten van Belgische herkomst

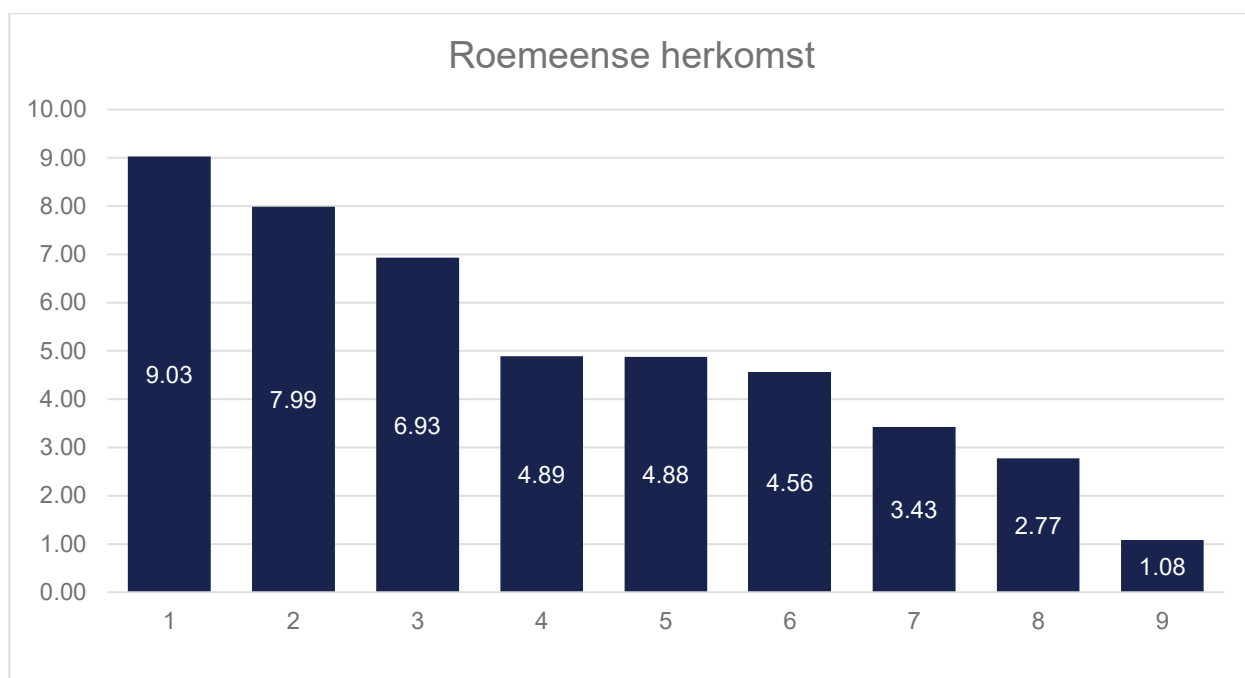

Figuur B 4: Model 3: beslissingsboom voor de Afghaanse herkomstgroep. Afhankelijke: Frequentie Nederlands taalgebruik met mensen uit de buurt.

Frequentie van Nederlands spreken met mensen uit de buurt voor verschillende profielen binnenin de Afghaanse herkomstgroep. Profielen zijn gecreëerd om zoveel mogelijk differentiatie te hebben in de frequentie. Er is geen overlap tussen de profielen en de profielen samen vormen de volledige herkomstgroep (steekproef $n=299$). Tabel B6 geeft per profiel het aantal respondenten dat hiertoe behoort, hun gemiddelde frequentie en de beschrijving van het profiel.

Tabel B 6: Model 3: beslissingsboom voor de Afghaanse herkomstgroep. Afhankelijke: Frequentie Nederlands taalgebruik met mensen uit de buurt.

Profiel	N	Gemiddelde	Beschrijving
1	78	7.78	Hoge kennis van het Nederlands (>7.5)
2	91	7.50	Gemiddelde kennis van het Nederlands ($[(4.5,7.5)]$), meer dan 6 jaar in België
3	54	5.31	Gemiddelde kennis van het Nederlands ($[(4.5,7.5)]$), 6 jaar of minder in België of in België geboren
4	75	3.89	Lage kennis van het Nederlands (≤ 4.5)

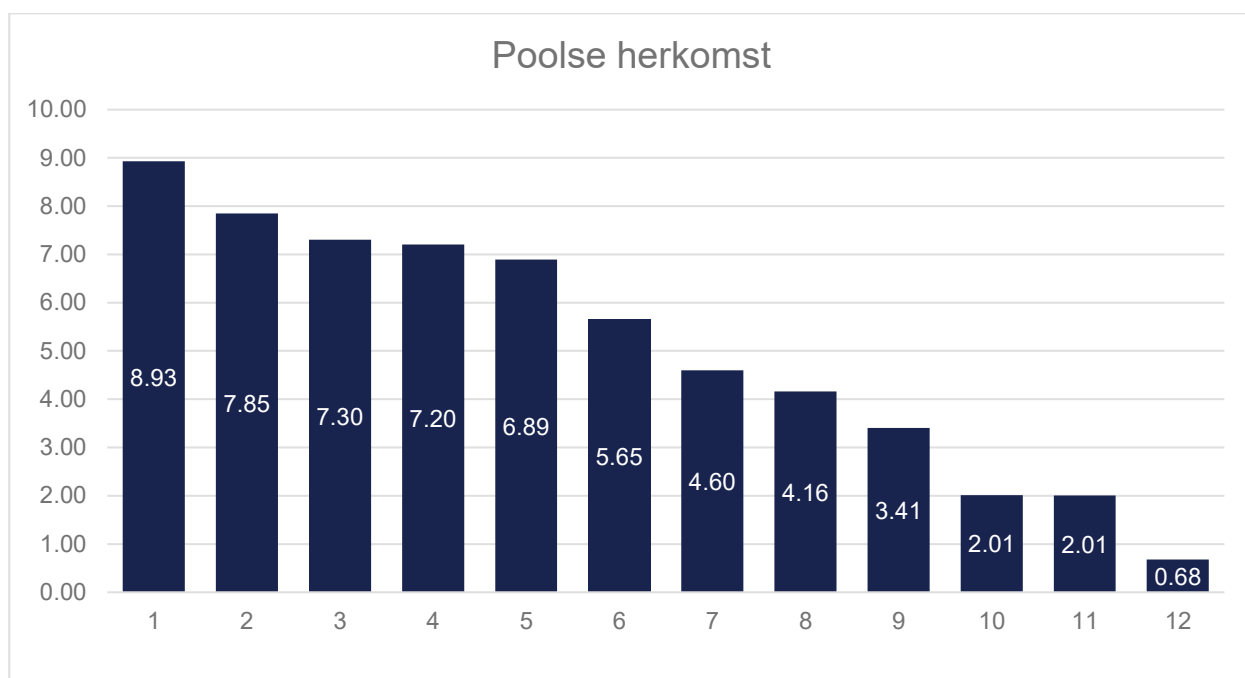

Figuur B 5: Model 3: beslissingsboom voor de Roemeense herkomstgroep. Afhankelijke: Frequentie Nederlands taalgebruik met mensen uit de buurt.

Frequentie van Nederlands spreken met mensen uit de buurt voor verschillende profielen binnenin de Roemeense herkomstgroep. Profielen zijn gecreëerd om zoveel mogelijk differentiatie te hebben in de frequentie. Er is geen overlap tussen de profielen en de profielen samen vormen de volledige herkomstgroep (steekproef n=971). Tabel B7 geeft per profiel het aantal respondenten dat hiertoe behoort, hun gemiddelde frequentie en de beschrijving van het profiel.

Tabel B 7: Model 3: beslissingsboom voor de Roemeense herkomstgroep. Afhankelijke: Frequentie Nederlands taalgebruik met mensen uit de buurt.

Profiel	N	Gemiddelde	Beschrijving
1	84	9.03	Heel goede kennis van het Nederlands (>8)
2	91	7.99	Goede kennis van het Nederlands ((7,8])
3	84	6.93	Gemiddelde kennis van het Nederlands (5.5,7]), ouder dan 34 jaar
4	106	4.89	Gemiddelde kennis van het Nederlands (4.5,5.5])
5	94	4.88	Gemiddelde kennis van het Nederlands (5.5,7]), leeftijd is 34 jaar of jonger
6	75	4.56	Lage kennis van het Nederlands ((3,4.5]), wel buurtcontacten van Belgische herkomst, minstens 1 negatieve ervaring omwille van herkomst/geloof/huidskleur
7	145	3.43	Lage kennis van het Nederlands ((3,4.5]), wel buurtcontacten van Belgische herkomst, geen negatieve ervaring omwille van herkomst/geloof/huidskleur
8	81	2.77	Lage kennis van het Nederlands ((3,4.5]), geen buurtcontacten van Belgische herkomst
9	211	1.08	Zeer lage kennis van het Nederlands (≤3)

Figuur B 6: Model 3: beslissingsboom voor de Poolse herkomstgroep. Afhankelijke: Frequentie Nederlands taalgebruik met mensen uit de buurt.

Frequentie van Nederlands spreken met mensen uit de buurt voor verschillende profielen binnenin de Poolse herkomstgroep. Profielen zijn gecreëerd om zoveel mogelijk differentiatie te hebben in de frequentie. Er is geen overlap tussen de profielen en de profielen samen vormen de volledige herkomstgroep (steekproef n=949). Tabel B8 geeft per profiel het aantal respondenten dat hiertoe behoort, hun gemiddelde frequentie en de beschrijving van het profiel.

Tabel B 8: Model 3: beslissingsboom voor de Poolse herkomstgroep. Afhankelijke: Frequentie Nederlands taalgebruik met mensen uit de buurt.

Profiel	N	Gemiddelde	Beschrijving
1	147	8.93	Goede kennis van het Nederlands, met partner met/zonder kinderen of alleenstaande ouder of atypische gezinssituatie, minstens 5 vrienden van Belgische herkomst
2	52	7.85	Goede kennis van het Nederlands, met partner met/zonder kinderen of alleenstaande ouder of atypische gezinssituatie, minder dan 5 vrienden van Belgische herkomst
3	63	7.30	Goede kennis van het Nederlands, alleenstaand of woont bij ouders
4	118	7.20	Redelijk hoge kennis van het Nederlands ((6,7])
5	87	6.89	Gemiddelde kennis van het Nederlands ((4.5,6]), behorend tot een samenwonend koppel, minstens 5 vrienden van Belgische herkomst
6	51	5.65	Gemiddelde kennis van het Nederlands ((4.5,6]), behorend tot een samenwonend koppel, minder dan 5 vrienden van Belgische herkomst
7	74	4.60	Gemiddelde kennis van het Nederlands ((4.5,6]), niet behorend tot een samenwonend koppel
8	65	4.16	Lage kennis van het Nederlands (4,4.5])
9	116	3.41	Lage kennis van het Nederlands ((3,4]), wel buurtcontacten van Belgische herkomst

10	50	2.01	Lage kennis van het Nederlands ((3,4]), geen buurtcontacten van Belgische herkomst
11	69	2.01	Zeer lage kennis van het Nederlands (≤ 3), wel buurtcontacten van Belgische herkomst
12	57	0.68	Zeer lage kennis van het Nederlands (≤ 3), geen buurtcontacten van Belgische herkomst

Tabel B 9: Model 4: Interactie tussen tijd en achtergrondkenmerken. Afhankelijke: Frequentie van Nederlands spreken met mensen uit de buurt.

Frequentie Nederlands spreken met mensen uit de buurt *	Geslacht	Generatie	Gezinssituatie	Verstedelijkingsgraad	Opleidingsniveau	Werk situatie	Negatieve ervaring	Leeftijd	Kennis Frans	Kennis Engels	Rondkomen inkomen	Praktiserend gelovig	Werkintensiteit gezin	Land hoogste diploma	Buurtcontacten Belgische H	Buurtcontacten eigen H	Buurtcontacten andere H	Vrienden Belgische H	Vrienden eigen H	Vrienden andere H	Inburgeringstraject	Aantal jaren in België	Kennis Nederlands

Visuele weergave van de interactie-effecten tussen tijd en achtergrondkenmerken die al-dan-niet een verband hebben met de frequentie van Nederlands spreken met mensen uit de buurt. Een ster geeft aan of er een verschil is in het effect van het achtergrondkenmerk voor 2017 vs. 2022. Indien een asterix* bij de afhankelijke (Frequentie van Nederlands spreken met mensen uit de buurt) wordt afgebeeld, dan is er een verschil in deze afhankelijke voor 2017 vs. 2022.

2.3 Appendix C: Taalgebruik: Nederlands spreken met vrienden en kennissen

Tabel C 1: Model 1: Invloed van achtergrondkenmerken. Afhankelijke: Frequentie van Nederlands spreken met vrienden en kennissen.

	Geslacht	Generatie	Gezinssituatie	Verstedelijkingsgraad	Opleidingsniveau	Werk situatie	Negatieve ervaring	Leeftijd	Kennis Frans	Kennis Engels	Rondkomen inkomen	Praktiserend gelovig	Werkintensiteit gezin	Land hoogste diploma	Buurtcontacten Belgische H	Buurtcontacten eigen H	Buurtcontacten andere H	Vrienden Belgische H	Vrienden eigen H	Vrienden andere H	Inburgeringstraject	Aantal jaren in België	Kennis Nederlands
TOTAAL	●	●	●						●	●	●	●		●	●			●	●			●	●

Visuele weergave van de achtergrondkenmerken die al-dan-niet een verband hebben met de frequentie van Nederlands spreken met vrienden en kennissen. Een cirkel geeft aan dat het achtergrondkenmerk (of 1 van de categorieën van het achtergrondkenmerk) een significante associatie heeft met de frequentie van Nederlands spreken met vrienden voor de volledige steekproef. Indien het achtergrondkenmerk in de hoofdttekst werd vermeld, dan heeft de cirkel een donkerdere kleur. Indien het achtergrondkenmerk enkel hier in de appendix wordt vermeld, dan heeft de cirkel een lichtere kleur. De criteria voor het al dan niet vermelden van achtergrondkenmerken in de hoofdttekst zijn te vinden aan het begin van de appendix.

Informatie bij de effecten van achtergrondkenmerken die nog niet in de hoofdttekst vermeld zijn:

- Generatie: Personen van de tweede generatie spreken minder vaak Nederlands met vrienden en kennissen dan de eerste generatie. We zien dit verschil vooral bij jongeren (<25 jaar) van de tweede generatie die nog thuis wonen: deze groep spreekt minder Nederlands met vrienden en kennissen dan dezelfde groep van de eerste generatie. Verder merken we op dat diegene in de tweede generatie die minder vaak Nederlands spreken met vrienden en kennissen een goede kennis van het Frans hebben. Let op: we hebben een beperktere steekproefgrootte voor de tweede generatie in vergelijking met de eerste generatie.
- Land hoogste diploma: Het hoogste diploma in het buitenland behalen is geassocieerd met vaker Nederlands spreken met vrienden en kennissen dan wanneer het hoogste diploma behaald is in België.
- Aantal jaren in België: we zien een licht verband tussen langer in België wonen en minder vaak Nederlands spreken met vrienden en kennissen. We zien dit verschil vooral bij jongeren (<25 jaar) die nog niet lang in België wonen en die nog thuis wonen: deze groep spreekt vaker Nederlands met vrienden en kennissen dan dezelfde groep die al langer in België wonen.

Tabel C 2: Model 2: Interactie tussen herkomst en achtergrondkenmerken. Afhankelijke: Frequentie van Nederlands spreken met vrienden en kennissen.

	Geslacht	Generatie	Gezinssituatie	Verstedelijkingsgraad	Opleidingsniveau	Werk situatie	Negatieve ervaring	Leeftijd	Kennis Frans	Kennis Engels	Rondkomen inkomen	Praktiserend gelovig	Werkintensiteit gezin	Land hoogste diploma	Buurtcontacten Belgische H	Buurtcontacten eigen H	Buurtcontacten andere H	Vrienden Belgische H	Vrienden eigen H	Vrienden andere H	Inburgeringstraject	Aantal jaren in België	Kennis Nederlands
Marokkaanse herkomst (referentiegroep)	●	●	●					●	●		●				●			●					●
Turkse herkomst		●						●			●												
Congolese herkomst		●								●	●								●				
Afghaanse herkomst																							
Roemeense herkomst								●											●				●
Poolse herkomst								●		●									●				

Visuele weergave van de interactie-effecten tussen herkomst en achtergrondkenmerken die al-dan-niet een verband hebben met frequentie van Nederlands spreken met vrienden en kennissen. De Marokkaanse herkomstgroep is gebruikt als referentiegroep. Voor deze groep wordt via een witte cirkel aangegeven of het effect significant is. De andere herkomstgroepen worden vergeleken met de Marokkaanse herkomstgroep, i.e. verschilt het effect significant in vergelijking met het effect van de Marokkaanse herkomstgroep.

Voorbeeld ter interpretatie: Kennis van het Nederlands heeft voor de Marokkaanse herkomstgroep een significante associatie, want personen met een betere kennis spreken vaker Nederlands met vrienden. Voor de Roemeense herkomstgroep is er een significant verschil in het effect van kennis van het Nederlands in vergelijking met de Marokkaanse herkomstgroep. Bij deze herkomstgroep zien we dat het effect sterker is: kennis van het Nederlands heeft een sterkere relatie met de frequentie van Nederlands spreken met vrienden. Bij de andere herkomstgroepen kan dit effect ook licht verschillen tegenover de Marokkaanse herkomstgroep, maar deze verschillen zijn niet significant. We concluderen dat we een soortgelijk effect van kennis van het Nederlands zien bij de andere herkomstgroepen.

Informatie bij de effecten van achtergrondkenmerken die nog niet in de hoofdtekst vermeld zijn:

-
- Generatie: Binnen de Marokkaanse herkomstgroep spreekt de tweede generatie minder vaak Nederlands met vrienden en kennissen dan de eerste generatie. Dit patroon lijkt echter veel minder uitgesproken te zijn binnen de Turkse en Congolese herkomstgroepen.
 - Kennis Engels: Bij de Marokkaanse herkomstgroep is kennis van het Engels niet geassocieerd met de frequentie van Nederlands spreken met vrienden en kennissen. Bij de Congolese en Poolse herkomstgroepen is een betere kennis van het Engels geassocieerd met minder vaak Nederlands spreken met vrienden en kennissen.
 - Rondkomen inkomen: Bij de Marokkaanse herkomstgroep is beter rondkomen met het inkomen gerelateerd aan minder vaak Nederlands spreken met vrienden en kennissen. Dit effect is niet aanwezig bij de Turkse en Congolese herkomstgroep.
 - Kennis Nederlands: Een hogere kennis van het Nederlands hangt voor de Marokkaanse herkomstgroep samen met vaker Nederlands spreken met vrienden en kennissen. Dit effect wordt verder versterkt bij de Roemeense herkomstgroep.

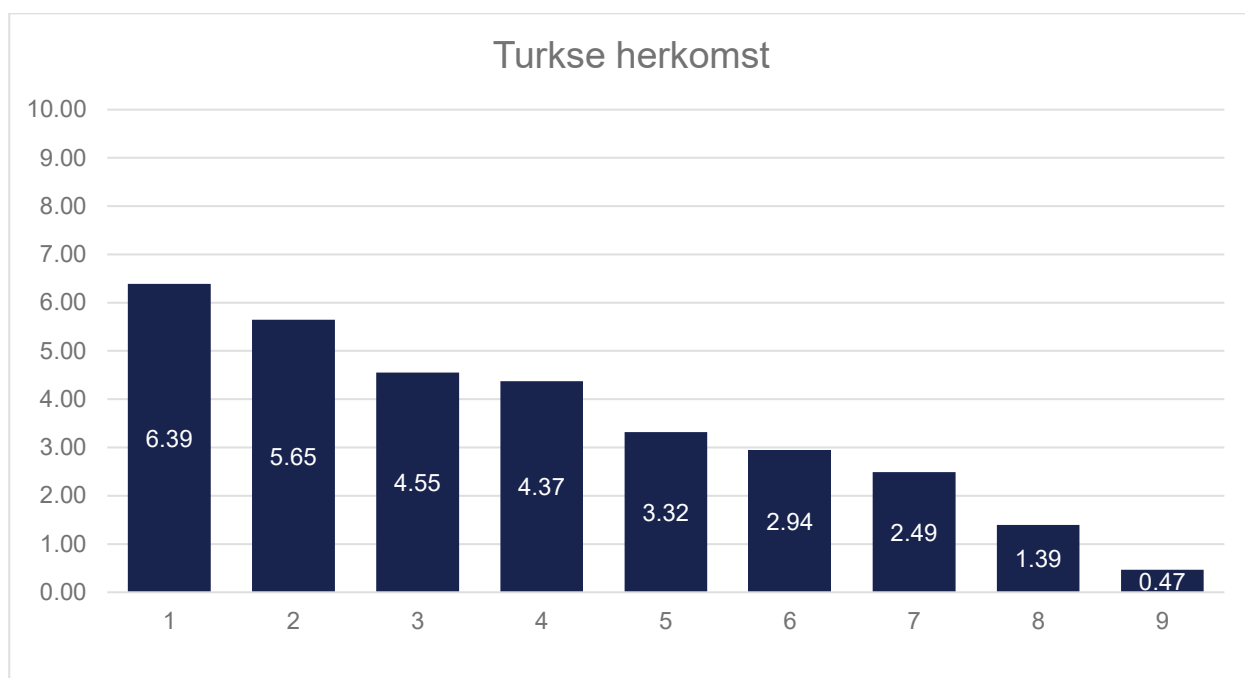

Figuur C 1: Model 3: beslissingsboom voor de Marokkaanse herkomstgroep. Afhankelijke: Frequentie Nederlands taalgebruik met vrienden en kennissen.

Frequentie van Nederlands spreken met vrienden en kennissen voor verschillende profielen binnenin de Marokkaanse herkomstgroep. Profielen zijn gecreëerd om zoveel mogelijk differentiatie te hebben in de frequentie. Er is geen overlap tussen de profielen en de profielen samen vormen de volledige herkomstgroep (steekproef n=598). Tabel C3 geeft per profiel het aantal respondenten dat hiertoe behoort, hun gemiddelde frequentie en de beschrijving van het profiel.

Tabel C 3: Model 3: beslissingsboom voor de Marokkaanse herkomstgroep. Afhankelijke: Frequentie Nederlands taalgebruik met vrienden en kennissen.

Profiel	N	Gemiddelde	Beschrijving
1	59	7.54	Zeer goede kennis van het Nederlands (>8.5)
2	85	5.32	Goede kennis van het Nederlands ((6,8.5]), minstens 5 vrienden van Belgische herkomst
3	107	4.34	Goede kennis van het Nederlands ((6,8.5]), minder dan 5 vrienden van Belgische herkomst
4	141	3.45	Gemiddelde kennis van het Nederlands ((4,6]), wel buurtcontacten van Belgische herkomst
5	57	2.14	Gemiddelde kennis van het Nederlands ((4,6]), geen buurtcontacten van Belgische herkomst
6	81	2.04	Lage kennis van het Nederlands ((3.5, 4])
7	69	0.88	Zeer lage kennis van het Nederlands (≤3.5)

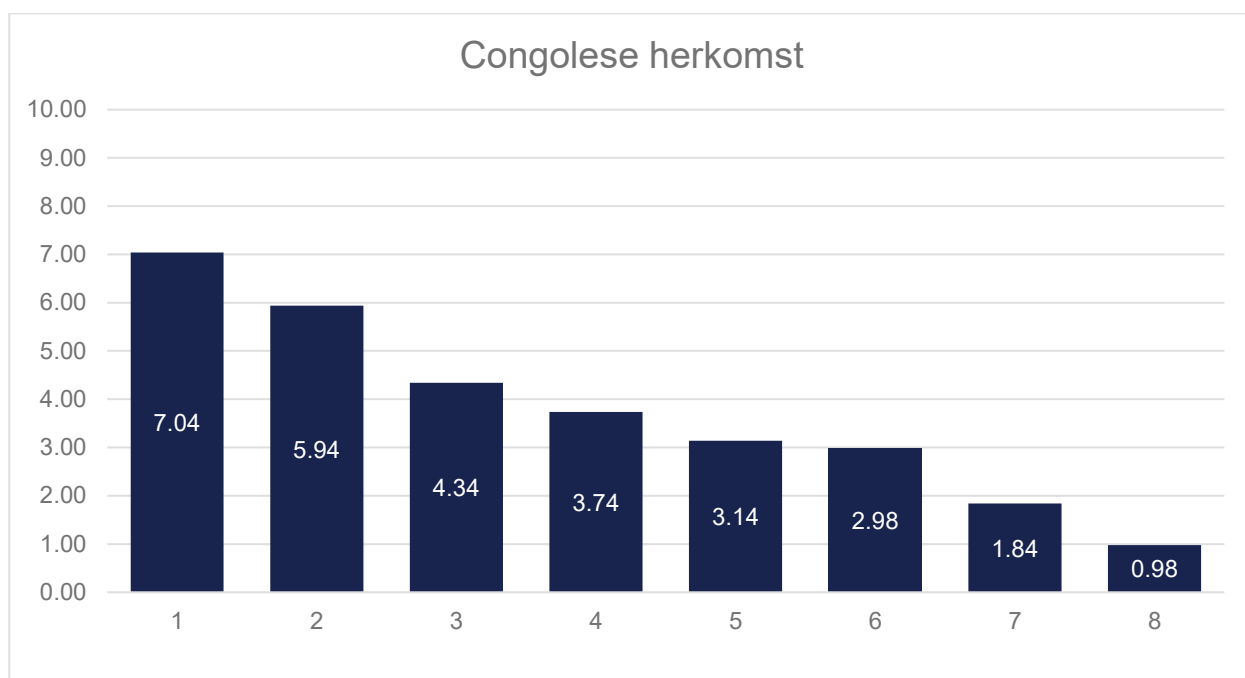

Figuur C 2: Model 3: beslissingsboom voor de Turkse herkomstgroep. Afhankelijke: Frequentie Nederlands taalgebruik met vrienden en kennissen.

Frequentie van Nederlands spreken met vrienden en kennissen voor verschillende profielen binnenin de Turkse herkomstgroep. Profielen zijn gecreëerd om zoveel mogelijk differentiatie te hebben in de frequentie. Er is geen overlap tussen de profielen en de profielen samen vormen de volledige herkomstgroep (steekproef n=638). Tabel C4 geeft per profiel het aantal respondenten dat hiertoe behoort, hun gemiddelde frequentie en de beschrijving van het profiel.

Tabel C 4: Model 3: beslissingsboom voor de Turkse herkomstgroep. Afhankelijke: Frequentie Nederlands taalgebruik met vrienden en kennissen.

Profiel	N	Gemiddelde	Beschrijving
1	57	6.39	Zeer goede kennis van het Nederlands (>9.5)
2	127	5.65	Goede kennis van het Nederlands ((6.5,9.5]), minstens 5 vrienden van andere herkomst
3	70	4.55	Gemiddelde kennis van het Nederlands ((4.5,6.5]), meer dan 5 vrienden van Belgische herkomst, wonen in een centrumstad (Antwerpen/Gent/overige)
4	68	4.37	Goede kennis van het Nederlands ((6.5,9.5]), minder dan 5 vrienden van andere herkomst
5	52	3.32	Gemiddelde kennis van het Nederlands ((4.5,6.5]), meer dan 5 vrienden van Belgische herkomst, wonen in Vlaanderen exclusief centrumsteden
6	65	2.94	Gemiddelde kennis van het Nederlands ((4.5,6.5]), minder dan 5 vrienden van Belgische herkomst
7	76	2.49	Lage kennis van het Nederlands ((3,4.5]), minstens 5 vrienden van Belgische herkomst
8	58	1.39	Lage kennis van het Nederlands ((3,4.5]), minder dan 5 vrienden van Belgische herkomst
9	65	0.47	Zeer lage kennis van het Nederlands (≤3)

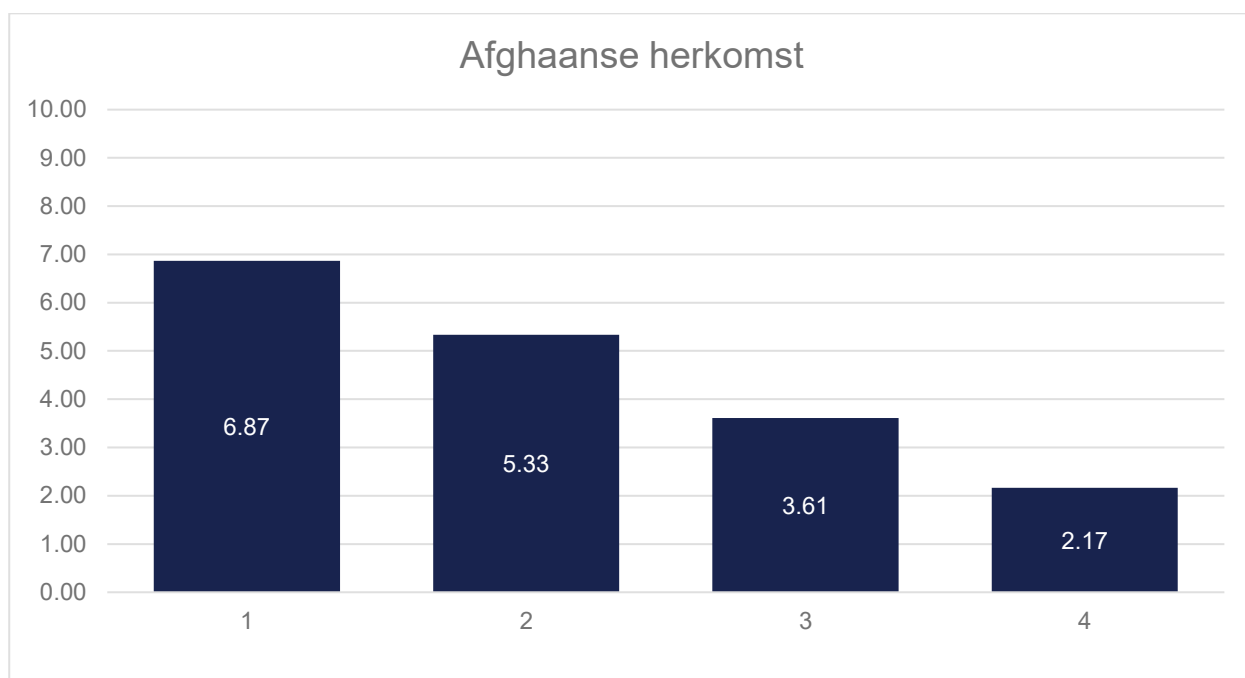

Figuur C 3: Model 3: beslissingsboom voor de Congolese herkomstgroep. Afhankelijke: Frequentie Nederlands taalgebruik met vrienden en kennissen.

Frequentie van Nederlands spreken met vrienden en kennissen voor verschillende profielen binnenin de Congolese herkomstgroep. Profielen zijn gecreëerd om zoveel mogelijk differentiatie te hebben in de frequentie. Er is geen overlap tussen de profielen en de profielen samen vormen de volledige herkomstgroep (steekproef n=768). Tabel C 5 geeft per profiel het aantal respondenten dat hiertoe behoort, hun gemiddelde frequentie en de beschrijving van het profiel.

Tabel C 5: Model 3: beslissingsboom voor de Congolese herkomstgroep. Afhankelijke: Frequentie Nederlands taalgebruik met vrienden en kennissen.

Profiel	N	Gemiddelde	Beschrijving
1	91	7.04	Zeer goede kennis van het Nederlands (>8)
2	60	5.94	Goede kennis van het Nederlands ((6.5,8]), minder dan 5 vrienden van andere herkomst
3	98	4.34	Goede kennis van het Nederlands ((6.5,8]), minstens 5 vrienden van andere herkomst
4	91	3.74	Gemiddelde kennis van het Nederlands ((4,6.5]), inburgeringstraject gevolgd
5	51	3.14	Lage kennis van het Nederlands ((3.5,4]), inburgeringstraject gevolgd
6	161	2.98	Gemiddelde kennis van het Nederlands ((4,6.5]), geen inburgeringstraject gevolgd
7	112	1.84	Lage kennis van het Nederlands ((3.5,4]) geen inburgeringstraject gevolgd
8	103	0.98	Zeer lage kennis van het Nederlands (≤3.5)

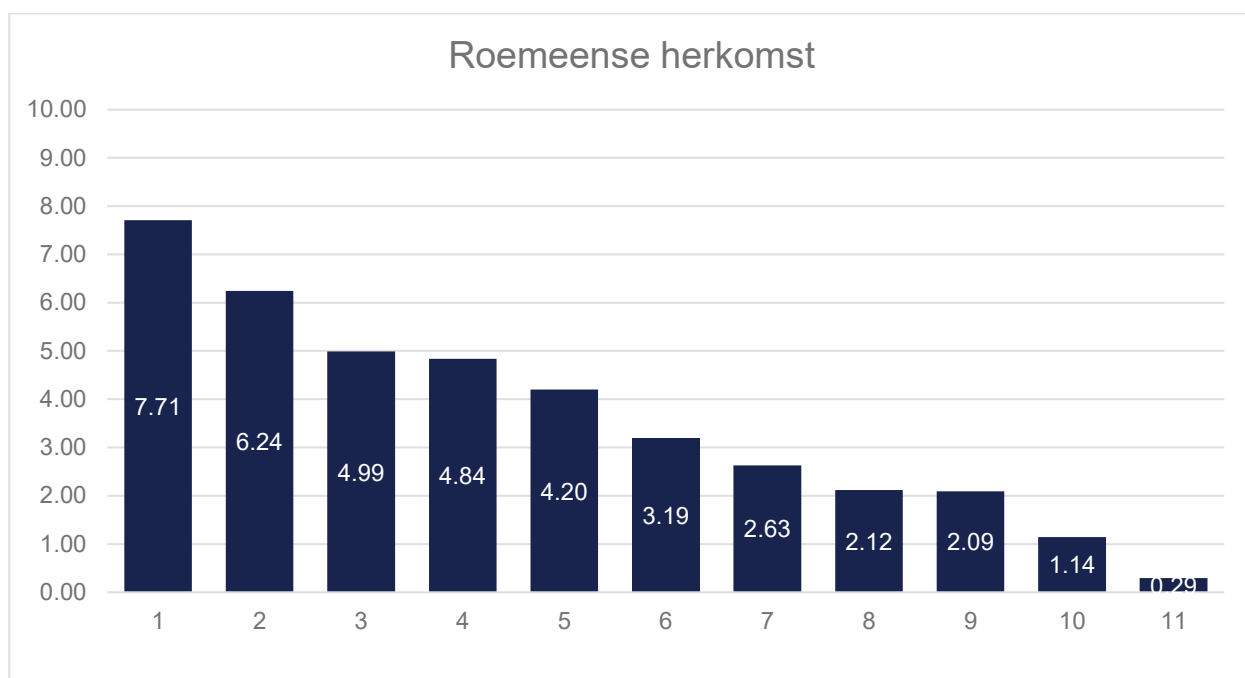

Figuur C 4: Model 3: beslissingsboom voor de Afghaanse herkomstgroep. Afhankelijke: Frequentie Nederlands taalgebruik met vrienden en kennissen.

Frequentie van Nederlands spreken met vrienden en kennissen voor verschillende profielen binnenin de Afghaanse herkomstgroep. Profielen zijn gecreëerd om zoveel mogelijk differentiatie te hebben in de frequentie. Er is geen overlap tussen de profielen en de profielen samen vormen de volledige herkomstgroep (steekproef n=296). Tabel C 6 geeft per profiel het aantal respondenten dat hiertoe behoort, hun gemiddelde frequentie en de beschrijving van het profiel.

Tabel C 6: Model 3: beslissingsboom voor de Afghaanse herkomstgroep. Afhankelijke: Frequentie Nederlands taalgebruik met vrienden en kennissen.

Profiel	N	Gemiddelde	Beschrijving
1	78	6.87	Goede kennis van het Nederlands (>7.5)
2	53	5.33	Redelijke kennis van het Nederlands ((4.5,7.5]), minstens 5 vrienden van Belgische herkomst
3	91	3.61	Redelijke kennis van het Nederlands ((4.5,7.5]), meer dan 5 vrienden van Belgische herkomst
4	73	2.17	Lage kennis van het Nederlands ≤4.5)

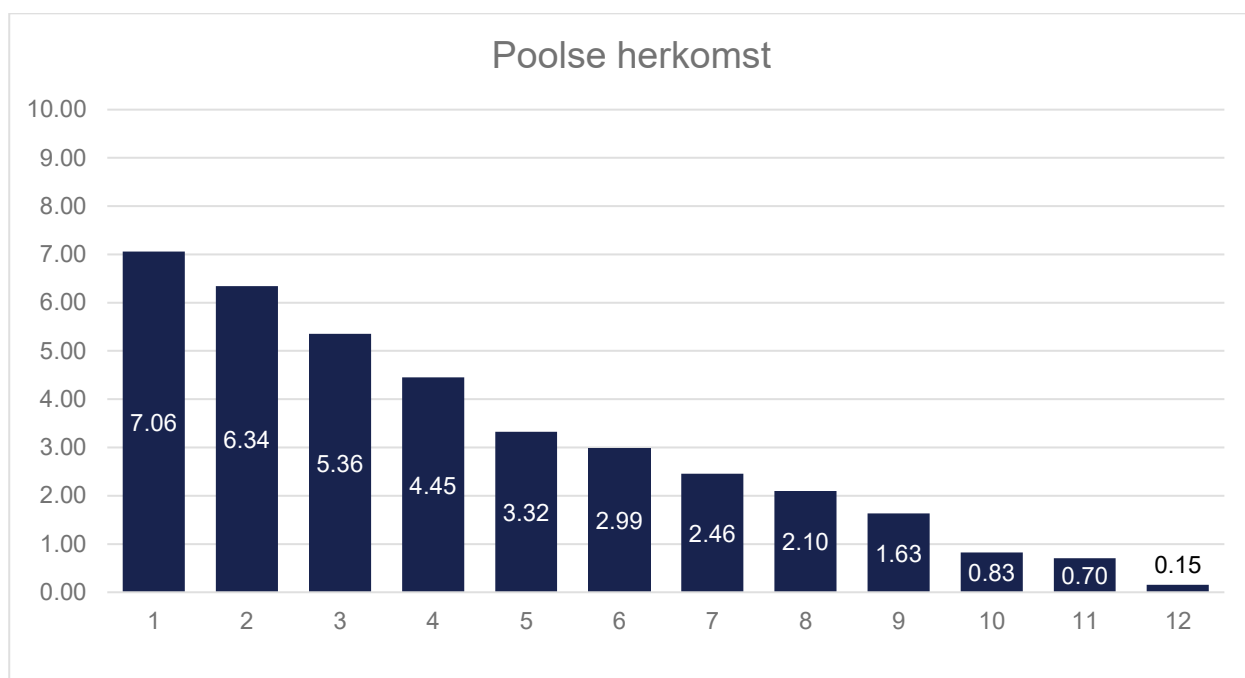

Figuur C 5: Model 3: beslissingsboom voor de Roemeense herkomstgroep. Afhankelijke: Frequentie Nederlands taalgebruik met vrienden en kennissen.

Frequentie van Nederlands spreken met vrienden en kennissen voor verschillende profielen binnenin de Roemeense herkomstgroep. Profielen zijn gecreëerd om zoveel mogelijk differentiatie te hebben in de frequentie. Er is geen overlap tussen de profielen en de profielen samen vormen de volledige herkomstgroep (steekproef n=929). Tabel C 7 geeft per profiel het aantal respondenten dat hiertoe behoort, hun gemiddelde frequentie en de beschrijving van het profiel.

Tabel C 7: Model 3: beslissingsboom voor de Roemeense herkomstgroep. Afhankelijke: Frequentie Nederlands taalgebruik met vrienden en kennissen.

Profiel	N	Gemiddelde	Beschrijving
1	43	7.71	Goede kennis van het Nederlands (>7), minder dan 5 vrienden van eigen herkomst
2	81	6.24	Goede kennis van het Nederlands (>7), minstens 5 vrienden van eigen herkomst, minstens 5 vrienden van andere herkomst
3	50	4.99	Goede kennis van het Nederlands (>7), minstens 5 vrienden van eigen herkomst, minder dan 5 vrienden van andere herkomst
4	62	4.84	Redelijke kennis van het Nederlands, inburgeringstraject gevolgd
5	54	4.20	Redelijke kennis van het Nederlands, geen inburgeringstraject gevolgd, wel buurtcontacten van eigen herkomst
6	92	3.19	Gemiddelde kennis van het Nederlands ((4,5]), man
7	54	2.63	Redelijke kennis van het Nederlands, geen inburgeringstraject gevolgd, geen buurtcontacten van eigen herkomst
8	65	2.12	Gemiddelde kennis van het Nederlands ((4,5]), vrouw
9	147	2.09	Lage kennis van het Nederlands ((3,4]), man
10	81	1.14	Lage kennis van het Nederlands ((3,4]), vrouw
11	200	0.29	Zeer lage kennis van het Nederlands (≤3)

Figuur C 6: Model 3: beslissingsboom voor de Poolse herkomstgroep. Afhankelijke: Frequentie Nederlands taalgebruik met vrienden en kennissen.

Frequentie van Nederlands spreken met vrienden en kennissen voor verschillende profielen binnenin de Poolse herkomstgroep. Profielen zijn gecreëerd om zoveel mogelijk differentiatie te hebben in de frequentie. Er is geen overlap tussen de profielen en de profielen samen vormen de volledige herkomstgroep (steekproef n=927). Tabel C 8 geeft per profiel het aantal respondenten dat hiertoe behoort, hun gemiddelde frequentie en de beschrijving van het profiel.

Tabel C 8: Model 3: beslissingsboom voor de Poolse herkomstgroep. Afhankelijke: Frequentie Nederlands taalgebruik met vrienden en kennissen.

Profiel	N	Gemiddelde	Beschrijving
1	78	7.06	Zeer goede kennis van het Nederlands (>9)
2	137	6.34	Goede kennis van het Nederlands ((7.5,9])
3	76	5.36	Gemiddelde kennis van het Nederlands ((5.5,7.5]), minstens 5 vrienden van Belgische herkomst, man
4	98	4.45	Gemiddelde kennis van het Nederlands ((5.5,7.5]), minstens 5 vrienden van Belgische herkomst, vrouw
5	62	3.32	Lage kennis van het Nederlands ((4.5,5.5]), man
6	78	2.99	Gemiddelde kennis van het Nederlands ((5.5,7.5]), minder dan 5 vrienden van Belgische herkomst
7	112	2.46	Lage kennis van het Nederlands ((3,4.5]), man
8	54	2.10	Lage kennis van het Nederlands ((4.5,5.5]), vrouw
9	44	1.63	Lage kennis van het Nederlands ((3,4.5]), vrouw, minstens 5 vrienden van Belgische herkomst
10	67	0.83	Zeer lage kennis van het Nederlands (≤3), buurtcontacten van Belgische herkomst

11	66	0.70	Lage kennis van het Nederlands ((3,4.5]), vrouw, minder dan 5 vrienden van Belgische herkomst
12	56	0.15	Zeer lage kennis van het Nederlands (≤ 3), geen buurtcontacten van Belgische herkomst

Tabel C 9: Model 4: Interactie tussen tijd en achtergrondkenmerken. Afhankelijke: Frequentie van Nederlands spreken met vrienden en kennissen.

	Geslacht	Generatie	Gezinssituatie	Verstedelijkingsgraad	Opleidingsniveau	Werk situatie	Negatieve ervaring	Leeftijd	Kennis Frans	Kennis Engels	Rondkomen inkomen	Praktiserend gelovig	Werkintensiteit gezin	Land hoogste diploma	Buurtcontacten Belgische H	Buurtcontacten eigen H	Buurtcontacten andere H	Vrienden Belgische H	Vrienden eigen H	Vrienden andere H	Inburgeringstraject	Aantal jaren in België	Kennis Nederlands
Frequentie Nederlands spreken met vrienden en kennissen						★								★									

Visuele weergave van de interactie-effecten tussen tijd en achtergrondkenmerken die al-dan-niet een verband hebben met de frequentie van Nederlands spreken met vrienden en kennissen. Een ster geeft aan of er een verschil is in het effect van het achtergrondkenmerk voor 2017 vs. 2022. Indien een asterix* bij de afhankelijke (Frequentie van Nederlands spreken met vrienden en kennissen) wordt afgebeeld, dan is er een verschil in deze afhankelijke voor 2017 vs. 2022.

Informatie bij de effecten van achtergrondkenmerken die nog niet in de hoofdtekst vermeld zijn:

- Werksituatie: In 2022 spreken werklozen minder vaak Nederlands met vrienden en kennissen dan diegene met werk. In 2017 zien we dit verband niet

2.4 Appendix D: Taalgebruik: Nederlands spreken met mensen op het werk

Tabel D 1: Model 1: Invloed van achtergrondkenmerken. Afhankelijke: Frequentie van Nederlands spreken met mensen op het werk.

	Geslacht	Generatie	Gezinssituatie	Verstedelijkingsgraad	Opleidingsniveau	Negatieve ervaring	Leeftijd	Kennis Frans	Kennis Engels	Rondkomen inkomen	Praktiserend gelovig	Werkintensiteit gezin	Land hoogste diploma	Buurtcontacten Belgische H	Buurtcontacten eigen H	Buurtcontacten andere H	Vrienden Belgische H	Vrienden eigen H	Vrienden andere H	Inburgeringstraject	Aantal jaren in België	Kennis Nederlands
TOTAAL	●	●	●	●	●	●		●	●	●	●	●	●	●			●		●	●		●

Visuele weergave van de achtergrondkenmerken die al-dan-niet een verband hebben met de frequentie van Nederlands spreken op het werk. Een cirkel geeft aan dat het achtergrondkenmerk (of 1 van de categorieën van het achtergrondkenmerk) een significante associatie heeft met de frequentie van Nederlands spreken op het werk voor de volledige steekproef. Indien het achtergrondkenmerk in de hoofdttekst werd vermeld, dan heeft de cirkel een donkerdere kleur. Indien het achtergrondkenmerk enkel hier in de appendix wordt vermeld, dan heeft de cirkel een lichtere kleur. De criteria voor het al dan niet vermelden van achtergrondkenmerken in de hoofdttekst zijn te vinden aan het begin van de appendix.

Informatie bij de effecten van achtergrondkenmerken die nog niet in de hoofdttekst vermeld zijn:

- Generatie: de tweede generatie spreekt minder Nederlands op het werk dan de eerste generatie.
- Verstedelijkingsgraad: Diegene die wonen in centrumsteden (Antwerpen/Gent/overige) spreken vaker Nederlands op het werk dan diegene die wonen in Vlaanderen exclusief de centrumsteden.
- Opleidingsniveau: Middenopgeleiden spreken vaker Nederlands op het werk dan laagopgeleiden.
- Land hoogste diploma: een opleiding in het buitenland² of geen opleiding afgerond hebben is geassocieerd met een hogere frequentie van Nederlands spreken op het werk dan wanneer de opleiding in België is afgerond.

² De groep met een opleiding in het buitenland bestaat overwegend uit personen van de eerste generatie.

Tabel D 2: Model 2: Interactie tussen herkomst en achtergrondkenmerken. Afhankelijke: Frequentie van Nederlands spreken met mensen op het werk.

	Geslacht	Generatie	Gezinsituatie	Verstedelijkingsgraad	Opleidingsniveau	Negatieve ervaring	Leeftijd	Kennis Frans	Kennis Engels	Rondkomen inkomen	Praktiserend gelovig	Werkintensiteit gezin	Land hoogste diploma	Buurtcontacten Belgische H	Buurtcontacten eigen H	Buurtcontacten andere H	Vrienden Belgische H	Vrienden eigen H	Vrienden andere H	Inburgeringstraject	Aantal jaren in België	Kennis Nederlands
Marokkaanse herkomst (referentiegroep)	●	●	●	●	●	●				●	●	●		●			●			●		●
Turkse herkomst		●											●									
Congolese herkomst	●			●											●			●				
Afghaanse herkomst	●			●											●			●				
Roemeense herkomst				●				●														●
Poolse herkomst								●	●													

Visuele weergave van de interactie-effecten tussen herkomst en achtergrondkenmerken die al-dan-niet een verband hebben met frequentie van Nederlands spreken op het werk. De Marokkaanse herkomstsgroep is gebruikt als referentiegroep. Voor deze groep wordt via een witte cirkel aangegeven of het effect significant is. De andere herkomstgroepen worden vergeleken met de Marokkaanse herkomstsgroep, i.e. verschilt het effect significant in vergelijking met het effect van de Marokkaanse herkomstsgroep.

Voorbeeld ter interpretatie: Kennis van het Nederlands heeft voor de Marokkaanse herkomstsgroep een significante associatie, want personen met een betere kennis spreken vaker Nederlands op het werk. Voor de Roemeense herkomstsgroep is er een significant verschil in het effect van kennis van het Nederlands in vergelijking met de Marokkaanse herkomstsgroep. Bij deze herkomstsgroep zien we dat het effect sterker is: kennis van het Nederlands heeft een sterkere relatie met de frequentie van Nederlands spreken op het werk. Bij de andere herkomstgroepen kan dit effect ook licht verschillen tegenover de Marokkaanse herkomstsgroep, maar deze verschillen zijn niet significant. We concluderen dat we een soortgelijk effect van kennis van het Nederlands zien bij de andere herkomstgroepen.

Informatie bij de effecten van achtergrondkenmerken die nog niet in de hoofdtekst vermeld zijn:

- Geslacht: Bij de Marokkaanse herkomstgroep zien we dat vrouwen minder Nederlands spreken op het werk dan mannen. Dit verband zien we niet terug bij de Congolese herkomstgroep. We zien het verband in sterkere mate bij de Afghaanse herkomstgroep.
- Generatie: De tweede generatie spreekt minder vaak Nederlands op het werk dan de eerste generatie bij de Marokkaanse herkomstgroep. Dit verband zien we niet terug bij de Turkse herkomstgroep.
- Kennis Frans: Bij de Marokkaanse herkomstgroep zien we geen effect bij kennis van het Frans. Bij de Roemeense en Poolse herkomstgroep lijkt een betere kennis van het Frans samen te hangen met minder vaak Nederlands spreken op het werk.
- Kennis Engels: Bij de Marokkaanse herkomstgroep zien we geen effect bij kennis van het Engels. Bij de Poolse herkomstgroep hangt een betere kennis van het Engels samen met minder vaak Nederlands spreken op het werk.
- Land hoogste diploma: Bij de Marokkaanse herkomstgroep zien we geen verband tussen het hoogste diploma hebben behaald in het buitenland en frequentie van Nederlands spreken op het werk. Bij de Turkse herkomstgroep is er wel een duidelijker verband, het hoogste diploma hebben behaald in het buitenland hangt samen met vaker Nederlands spreken op het werk.
- Buurtcontacten van eigen herkomst: Bij de Marokkaanse herkomstgroep zien we geen verband tussen het hebben van buurtcontacten van eigen herkomst en de frequentie van Nederlands spreken op het werk. Bij de Afghaanse en Congolese herkomstgroep daarentegen is het wel hebben van buurtcontacten van eigen herkomst gerelateerd aan minder vaak Nederlands spreken op het werk.
- Kennis Nederlands: Voor de Marokkaanse herkomstgroep hangt een betere kennis van het Nederlands samen met vaker Nederlands spreken op het werk. Bij de Roemeense herkomstgroep zien we een versterking van dit effect.

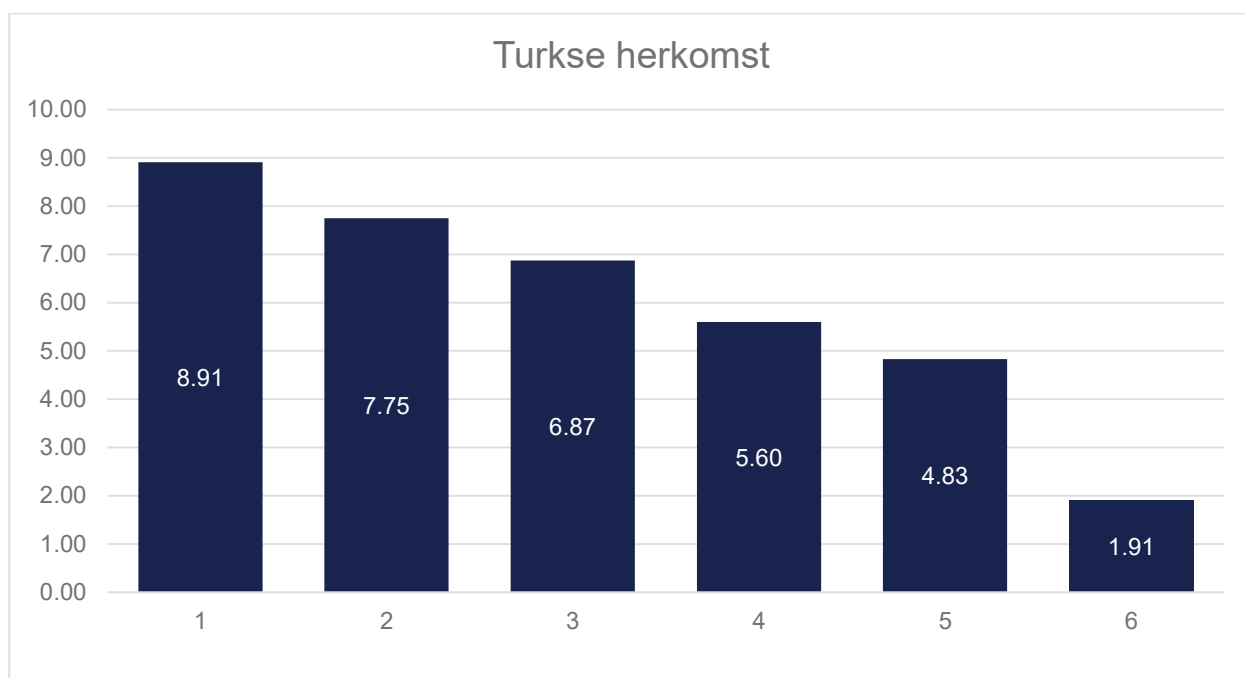

Figuur D 1: Model 3: beslissingsboom voor de Marokkaanse herkomstgroep. Afhankelijke: Frequentie Nederlands taalgebruik met mensen op het werk.

Frequentie van Nederlands spreken met mensen op het werk voor verschillende profielen binnenin de Marokkaanse herkomstgroep. Profielen zijn gecreëerd om zoveel mogelijk differentiatie te hebben in de frequentie. Er is geen overlap tussen de profielen en de profielen samen vormen de volledige herkomstgroep (steekproef n=471). Tabel D3 geeft per profiel het aantal respondenten dat hiertoe behoort, hun gemiddelde frequentie en de beschrijving van het profiel.

Tabel D 3: Model 3: beslissingsboom voor de Marokkaanse herkomstgroep. Afhankelijke: Frequentie Nederlands taalgebruik met mensen op het werk.

Profiel	N	Gemiddelde	Beschrijving
1	75	8.60	Goede kennis van het Nederlands (>7.5), minstens 5 vrienden van Belgische herkomst
2	56	7.62	Goede kennis van het Nederlands (>7.5), minder dan 5 vrienden van Belgische herkomst
3	76	6.97	Goede kennis van het Nederlands ((6,7.5])
4	95	6.27	Gemiddelde kennis van het Nederlands ((4,6]), man
5	56	3.55	Gemiddelde kennis van het Nederlands ((4,6]), vrouw
6	57	3.44	Slechte kennis van het Nederlands (≤4), heeft werk
7	57	1.32	Slechte kennis van het Nederlands (≤4), werkloos of inactief op de arbeidsmarkt

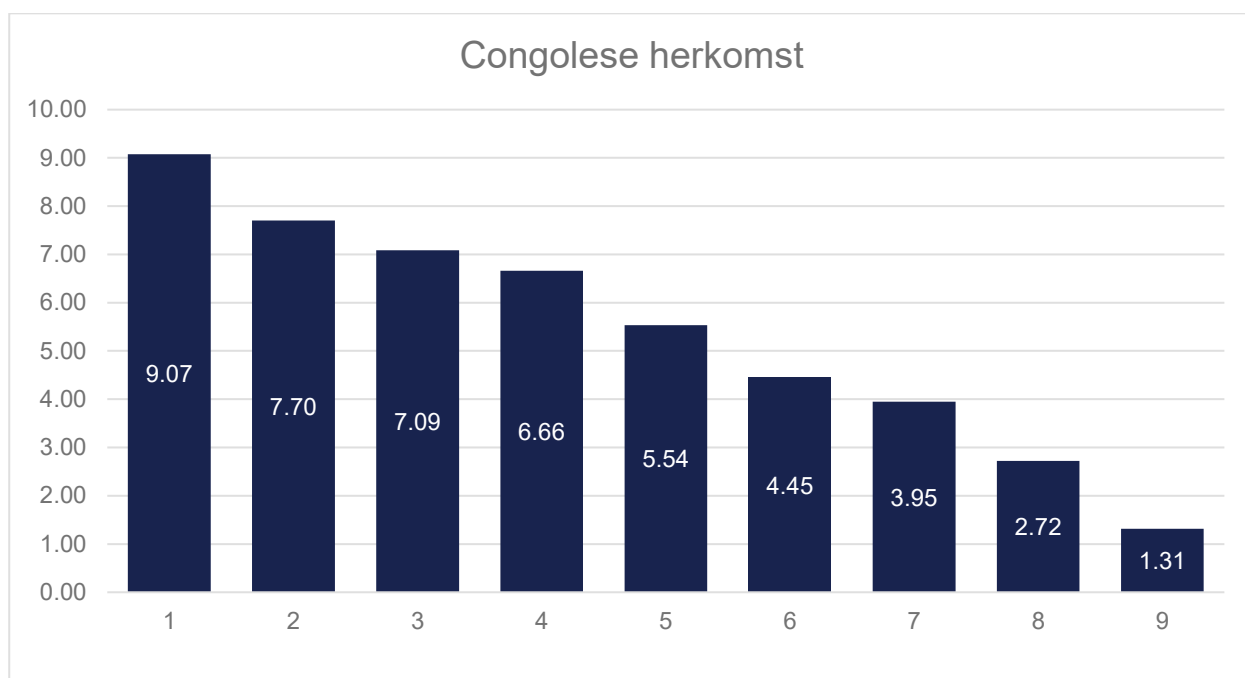

Figuur D 2: Model 3: beslissingsboom voor de Turkse herkomstgroep. Afhankelijke: Frequentie Nederlands taalgebruik met mensen op het werk.

Frequentie van Nederlands spreken met mensen op het werk voor verschillende profielen binnenin de Turkse herkomstgroep. Profielen zijn gecreëerd om zoveel mogelijk differentiatie te hebben in de frequentie. Er is geen overlap tussen de profielen en de profielen samen vormen de volledige herkomstgroep (steekproef n=519). Tabel D 4 geeft per profiel het aantal respondenten dat hiertoe behoort, hun gemiddelde frequentie en de beschrijving van het profiel.

Tabel D 4: Model 3: beslissingsboom voor de Turkse herkomstgroep. Afhankelijke: Frequentie Nederlands taalgebruik met mensen op het werk.

Profiel	N	Gemiddelde	Beschrijving
1	54	8.91	Goede kennis van het Nederlands (>6.5), (zeer) moeilijk rondkomen met het inkomen
2	160	7.75	Goede kennis van het Nederlands (>6.5), neutraal over inkomen of kan (zeer) goed rondkomen met inkomen
3	84	6.87	Gemiddelde kennis van het Nederlands ((5.5,6.5])
4	87	5.60	Lage kennis van het Nederlands ((4,5.5])
5	48	4.83	Zeer lage kennis van het Nederlands (≤4), heeft werk
6	85	1.91	Zeer lage kennis van het Nederlands (≤4), werkloos of inactief op de arbeidsmarkt

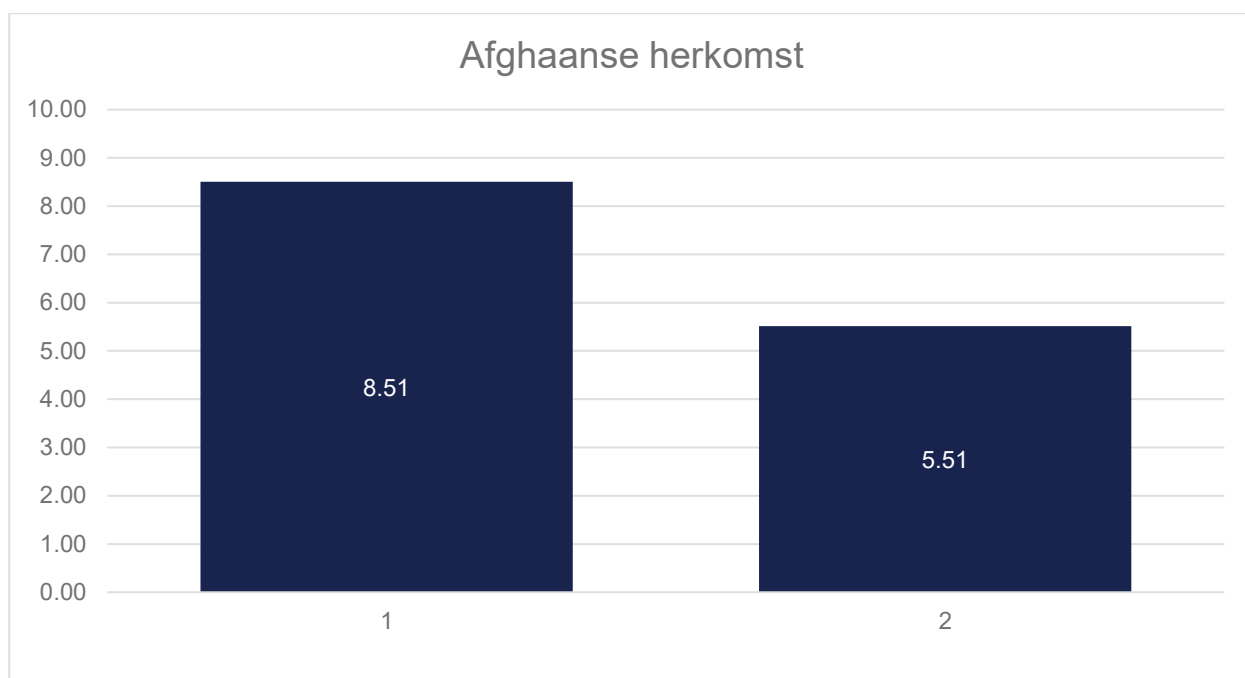

Figuur D 3: Model 3: beslissingsboom voor de Congolese herkomstgroep. Afhankelijke: Frequentie Nederlands taalgebruik met mensen op het werk.

Frequentie van Nederlands spreken met mensen op het werk voor verschillende profielen binnenin de Congolese herkomstgroep. Profielen zijn gecreëerd om zoveel mogelijk differentiatie te hebben in de frequentie. Er is geen overlap tussen de profielen en de profielen samen vormen de volledige herkomstgroep (steekproef n=695). Tabel D 5 geeft per profiel het aantal respondenten dat hiertoe behoort, hun gemiddelde frequentie en de beschrijving van het profiel.

Tabel D 5: Model 3: beslissingsboom voor de Congolese herkomstgroep. Afhankelijke: Frequentie Nederlands taalgebruik met mensen op het werk.

Profiel	N	Gemiddelde	Beschrijving
1	64	9.07	Goede kennis van het Nederlands (>7.5), wonend in een centrumstad (Antwerpen/Gent/overige)
2	98	7.70	Goede kennis van het Nederlands (>7.5), wonend in Vlaanderen exclusief centrumsteden
3	114	7.09	Goede kennis van het Nederlands ((6,7.5])
4	66	6.66	Gemiddelde kennis van het Nederlands ((4.5,6]), hoogste diploma behaald in het buitenland
5	50	5.54	Lage kennis van het Nederlands ((3,4.5]), hoogste diploma behaald in het buitenland of geen opleiding afgerond, wonend in een centrumstad (Antwerpen/Gent/overige)
6	76	4.45	Gemiddelde kennis van het Nederlands ((4.5,6]), hoogste diploma behaald in België of geen opleiding afgerond
7	90	3.95	Lage kennis van het Nederlands ((3,4.5]), hoogste diploma behaald in het buitenland of geen opleiding afgerond, wonend in Vlaanderen exclusief centrumsteden
8	69	2.72	Lage kennis van het Nederlands ((3,4.5]), hoogste diploma behaald in België
9	68	1.31	Zeër lage kennis van het Nederlands (≤3)

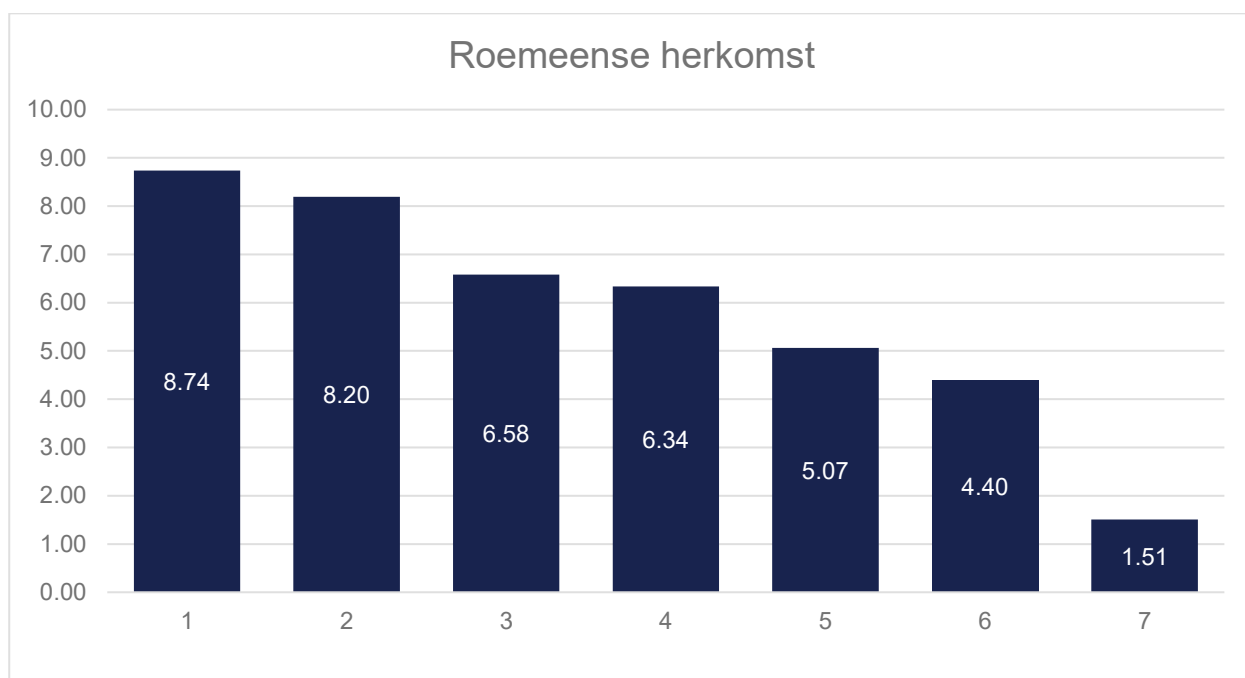

Figuur D 4: Model 3: beslissingsboom voor de Afghaanse herkomstgroep. Afhankelijke: Frequentie Nederlands taalgebruik met mensen op het werk.

Frequentie van Nederlands spreken met mensen op het werk voor verschillende profielen binnenin de Afghaanse herkomstgroep. Profielen zijn gecreëerd om zoveel mogelijk differentiatie te hebben in de frequentie. Er is geen overlap tussen de profielen en de profielen samen vormen de volledige herkomstgroep (steekproef n=254). Tabel D 6 geeft per profiel het aantal respondenten dat hiertoe behoort, hun gemiddelde frequentie en de beschrijving van het profiel.

Tabel D 6: Model 3: beslissingsboom voor de Afghaanse herkomstgroep. Afhankelijke: Frequentie Nederlands taalgebruik met mensen op het werk.

Profiel	N	Gemiddelde	Beschrijving
1	196	8.51	Man
2	59	5.51	Vrouw

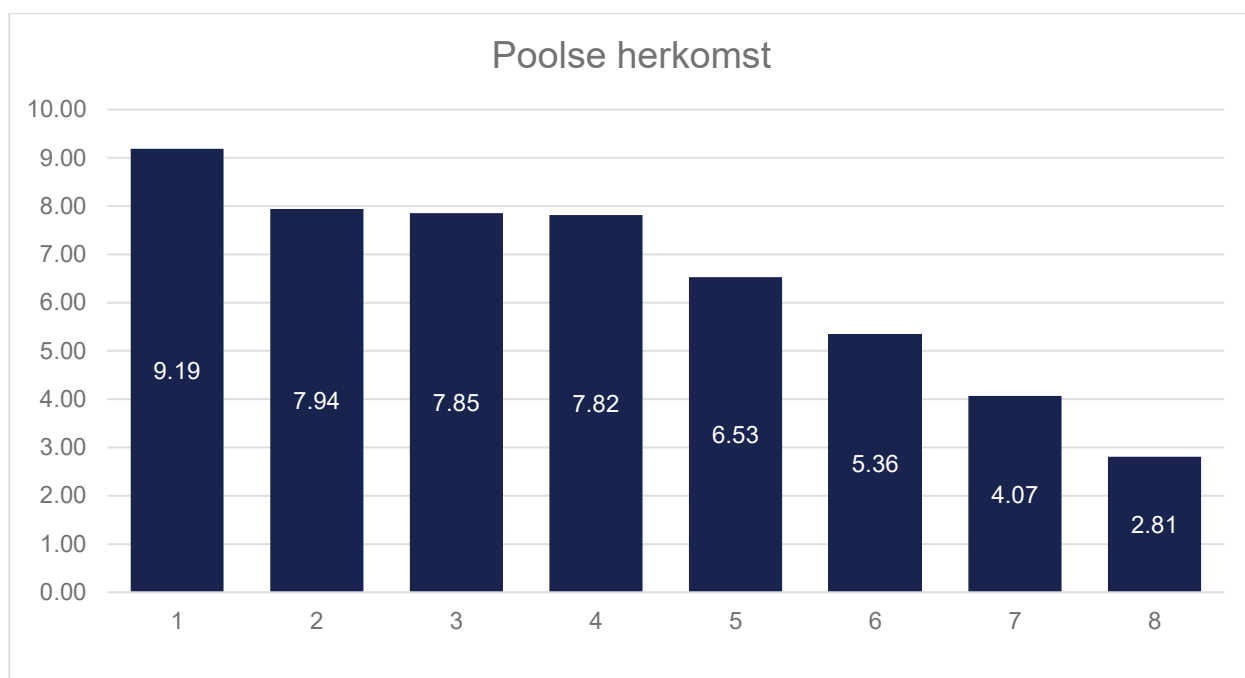

Figuur D 5: Model 3: beslissingsboom voor de Roemeense herkomstgroep. Afhankelijke: Frequentie Nederlands taalgebruik met mensen op het werk.

Frequentie van Nederlands spreken met mensen op het werk voor verschillende profielen binnenin de Roemeense herkomstgroep. Profielen zijn gecreëerd om zoveel mogelijk differentiatie te hebben in de frequentie. Er is geen overlap tussen de profielen en de profielen samen vormen de volledige herkomstgroep (steekproef n=896). Tabel D 7 geeft per profiel het aantal respondenten dat hiertoe behoort, hun gemiddelde frequentie en de beschrijving van het profiel.

Tabel D 7: Model 3: beslissingsboom voor de Roemeense herkomstgroep. Afhankelijke: Frequentie Nederlands taalgebruik met mensen op het werk.

Profiel	N	Gemiddelde	Beschrijving
1	159	8.74	Goede kennis van het Nederlands (>7)
2	84	8.20	Gemiddelde kennis van het Nederlands ((5.5,7]), wel buurtcontacten van eigen herkomst
3	89	6.58	Gemiddelde kennis van het Nederlands ((4,5.5]), man
4	77	6.34	Gemiddelde kennis van het Nederlands ((5.5,7]), geen buurtcontacten van eigen herkomst
5	57	5.07	Gemiddelde kennis van het Nederlands ((4,5.5]), vrouw
6	230	4.40	Lage kennis van het Nederlands ((3,4])
7	200	1.51	Zeer lage kennis van het Nederlands (≤3)

Figuur D 6: Model 3: beslissingsboom voor de Poolse herkomstgroep. Afhankelijke: Frequentie Nederlands taalgebruik met mensen op het werk.

Frequentie van Nederlands spreken met mensen op het werk voor verschillende profielen binnenin de Poolse herkomstgroep. Profielen zijn gecreëerd om zoveel mogelijk differentiatie te hebben in de frequentie. Er is geen overlap tussen de profielen en de profielen samen vormen de volledige herkomstgroep (steekproef n=909). Tabel D 8 geeft per profiel het aantal respondenten dat hiertoe behoort, hun gemiddelde frequentie en de beschrijving van het profiel.

Tabel D 8: Model 3: beslissingsboom voor de Poolse herkomstgroep. Afhankelijke: Frequentie Nederlands taalgebruik met mensen op het werk.

Profiel	N	Gemiddelde	Beschrijving
1	177	9.19	Goede kennis van het Nederlands (>6), minstens 5 vrienden van Belgische herkomst, laag -of middenopgeleid
2	76	7.94	Goede kennis van het Nederlands (>6), minstens 5 vrienden van Belgische herkomst, hoogopgeleid
3	139	7.85	Gemiddelde kennis van het Nederlands ((4.5,6]), ouder dan 35 jaar
4	106	7.82	Goede kennis van het Nederlands (>6), minder dan 5 vrienden van Belgische herkomst
5	71	6.53	Gemiddelde kennis van het Nederlands ((4.5,6]), 35 jaar of jonger
6	126	5.36	Lage kennis van het Nederlands ((3.5,4.5]), minder dan 5 vrienden van andere herkomst
7	49	4.07	Lage kennis van het Nederlands ((3.5,4.5]), minstens 5 vrienden van andere herkomst
8	166	2.81	Zeer lage kennis van het Nederlands (≤3.5)

Tabel D 9: Model 4: Interactie tussen tijd en achtergrondkenmerken. Afhankelijke: Frequentie van Nederlands spreken met mensen op het werk..

	Geslacht	Generatie	Gezinssituatie	Verstedelijkingsgraad	Opleidingsniveau	Werk situatie	Negatieve ervaring	Leeftijd	Kennis Frans	Kennis Engels	Rondkomen inkomen	Praktiserend gelovig	Werkintensiteit gezin	Land hoogste diploma	Buurtcontacten Belgische H	Buurtcontacten eigen H	Buurtcontacten andere H	Vrienden Belgische H	Vrienden eigen H	Vrienden andere H	Inburgeringstraject	Aantal jaren in België	Kennis Nederlands
Frequentie Nederlands spreken met mensen op het werk.				★	★					★													★

Visuele weergave van de interactie-effecten tussen tijd en achtergrondkenmerken die al-dan-niet een verband hebben met de frequentie van Nederlands spreken met mensen op het werk. Een ster geeft aan of er een verschil is in het effect van het achtergrondkenmerk voor 2017 vs. 2022. Indien een asterix* bij de afhankelijke (Frequentie van Nederlands spreken met mensen op het werk) wordt afgebeeld, dan is er een verschil in deze afhankelijke voor 2017 vs. 2022.

Informatie bij de effecten van achtergrondkenmerken die nog niet in de hoofdtekst vermeld zijn:

- Verstedelijkingsgraad: In 2017 zien we geen significant verband met wonen in de overige centrumsteden. In 2022 is er wel een duidelijk positief verband, personen die wonen in de overige centrumsteden spreken vaker Nederlands op het werk dan diegene die wonen in Vlaanderen exclusief de centrumsteden.
- Opleidingsniveau: In 2017 zien we geen significant verband van middenopgeleid zijn. In 2022 spreken diegene die middenopgeleid zijn vaker Nederlands op het werk dan diegene die laagopgeleid zijn.

2.5 Appendix E: Formele leermethode

Tabel E 1: Model 1: Invloed van achtergrondkenmerken. Afhankelijke: Leren van Nederlands via een formele manier (school of opleiding).

	Geslacht	Generatie	Gezinssituatie	Verstedelijkingsgraad	Opleidingsniveau	Werk situatie	Negatieve ervaring	Leeftijd	Kennis Frans	Kennis Engels	Rondkomen inkomen	Praktiserend gelovig	Werkintensiteit gezin	Land hoogste diploma	Buurtcontacten Belgische H	Buurtcontacten eigen H	Buurtcontacten andere H	Vrienden Belgische H	Vrienden eigen H	Vrienden andere H	Inburgeringstraject	Aantal jaren in België	Kennis Nederlands	Freq. Nederlands: buurt	Freq. Nederlands: vrienden	Freq. Nederlands: werk
TOTAAL	●		●	●	●	●		●	●					●							●	●	●			

Visuele weergave van de achtergrondkenmerken die al-dan-niet een verband hebben met het leren van Nederlands op een formele manier. Een cirkel geeft aan dat het achtergrondkenmerk (of 1 van de categorieën van het achtergrondkenmerk) een significante associatie heeft met het leren van Nederlands op een formele manier voor de volledige steekproef. Indien het achtergrondkenmerk in de hoofdttekst werd vermeld, dan heeft de cirkel een donkerdere kleur. Indien het achtergrondkenmerk enkel hier in de appendix wordt vermeld, dan heeft de cirkel een lichtere kleur. De criteria voor het al dan niet vermelden van achtergrondkenmerken in de hoofdttekst zijn te vinden aan het begin van de appendix.

Informatie bij de effecten van achtergrondkenmerken die nog niet in de hoofdttekst vermeld zijn:

- Gezinssituatie: Individuen die bij hun ouders wonen leren vaker Nederlands op een formele manier dan personen met partner en kinderen.
- Leeftijd: Oudere personen hebben minder vaak Nederlands op een formele manier geleerd.
- Kennis Frans: Een betere kennis van het Frans is geassocieerd met vaker Nederlands op een formele manier geleerd te hebben.
- Land hoogste diploma: Diegene die geen opleiding hebben afgerond of hun hoogste diploma hebben behaald in het buitenland hebben minder vaak via een formele leermethode Nederlands geleerd dan diegene die hun hoogste diploma in België hebben behaald.

Tabel E 2: Model 2: Interactie tussen herkomst en achtergrondkenmerken. Afhankelijke: Leren van Nederlands via een formele manier (school of opleiding).

	Geslacht	Generatie	Gezinssituatie	Verstedelijkingsgraad	Opleidingsniveau	Werk situatie	Negatieve ervaring	Leeftijd	Kennis Frans	Kennis Engels	Rondkomen inkomen	Praktiserend gelovig	Werkintensiteit gezin	Land hoogste diploma	Buurtcontacten Belgische H	Buurtcontacten eigen H	Buurtcontacten andere H	Vrienden Belgische H	Vrienden eigen H	Vrienden andere H	Inburgeringstraject	Aantal jaren in België	Kennis Nederlands	Freq. Nederlands: buurt	Freq. Nederlands: vrienden	Freq. Nederlands: werk
Marokkaanse herkomst (referentiegroep)	●		●		●	●		●						●							●	●	●			
Turkse herkomst														●												
Congolese herkomst														●							●	●				
Afghaanse herkomst																										
Roemeense herkomst														●							●		●			
Poolse herkomst				●					●												●		●			

Visuele weergave van de interactie-effecten tussen herkomst en achtergrondkenmerken die al-dan-niet een verband hebben met het leren van Nederlands op een formele manier. De Marokkaanse herkomstgroep is gebruikt als referentiegroep. Voor deze groep wordt via een witte cirkel aangegeven of het effect significant is. De andere herkomstgroepen worden vergeleken met de Marokkaanse herkomstgroep, i.e. verschilt het effect significant in vergelijking met het effect van de Marokkaanse herkomstgroep.

Voorbeeld ter interpretatie: Inburgeringstraject heeft voor de Marokkaanse herkomstgroep een significante associatie, want het wel gevolgd hebben van een inburgeringstraject hangt significant samen met vaker Nederlands leren via een formele manier. Voor de Congolese, Roemeense en Poolse herkomstgroep is er een significant verschil in het effect van inburgeringstraject in vergelijking met de Marokkaanse herkomstgroep. Bij deze herkomstgroepen zien we dat het effect nog sterker is: een inburgeringstraject gevolgd hebben is nog sterker geassocieerd met Nederlands leren via een formele manier voor deze herkomstgroepen. Bij de andere herkomstgroepen kan dit effect ook licht verschillen tegenover de Marokkaanse herkomstgroep, maar deze verschillen zijn niet significant. We concluderen dat we een soortgelijk effect van inburgeringstraject zien bij de andere herkomstgroepen.

Informatie bij de effecten bij achtergrondkenmerken die nog niet in de hoofdtekst vermeld zijn:

- Verstedelijkingsgraad: Bij personen van Marokkaanse herkomst die in overige centrumsteden wonen zien we geen significant verschil in het al dan niet Nederlands op een formele manier geleerd te hebben dan personen die wonen in Vlaanderen exclusief centrumsteden, terwijl personen van Poolse herkomst die in overige centrumsteden wonen vaker Nederlands geleerd hebben via formele manier.
- Kennis Frans: Een betere kennis van het Frans hangt samen met het vaker Nederland geleerd te hebben op een formele manier bij mensen met een Poolse herkomst, maar niet bij de Marokkaanse herkomstgroep.
- Land hoogste diploma: Personen van Marokkaanse herkomst die geen opleiding hebben afgerond hebben minder vaak Nederlands geleerd via een formele manier dan personen die een opleiding hebben afgerond in België. Personen van Congolese herkomst die geen opleiding hebben afgerond hebben daarentegen vaker Nederlands op een formele manier geleerd. Personen van Marokkaanse herkomst die een opleiding in het buitenland hebben afgerond tonen geen significant verschil in het al dan niet Nederlands op een formele manier geleerd hebben ten opzichte van personen die een opleiding hebben afgerond in België. Bij personen van Turkse en Roemeense herkomst daarentegen geven personen die hun opleiding hebben afgerond in het buitenland minder vaak aan dat ze Nederlands op een formele manier hebben geleerd.
- Aantal jaren in België: Personen van de Marokkaanse herkomstgroep die langer in België verblijven hebben minder vaak Nederlands op een formele manier geleerd. Bij personen van de Congolese herkomst is dit anders, daar zien we dat mensen die langer in België verblijven vaker Nederlands op een formele manier geleerd hebben.

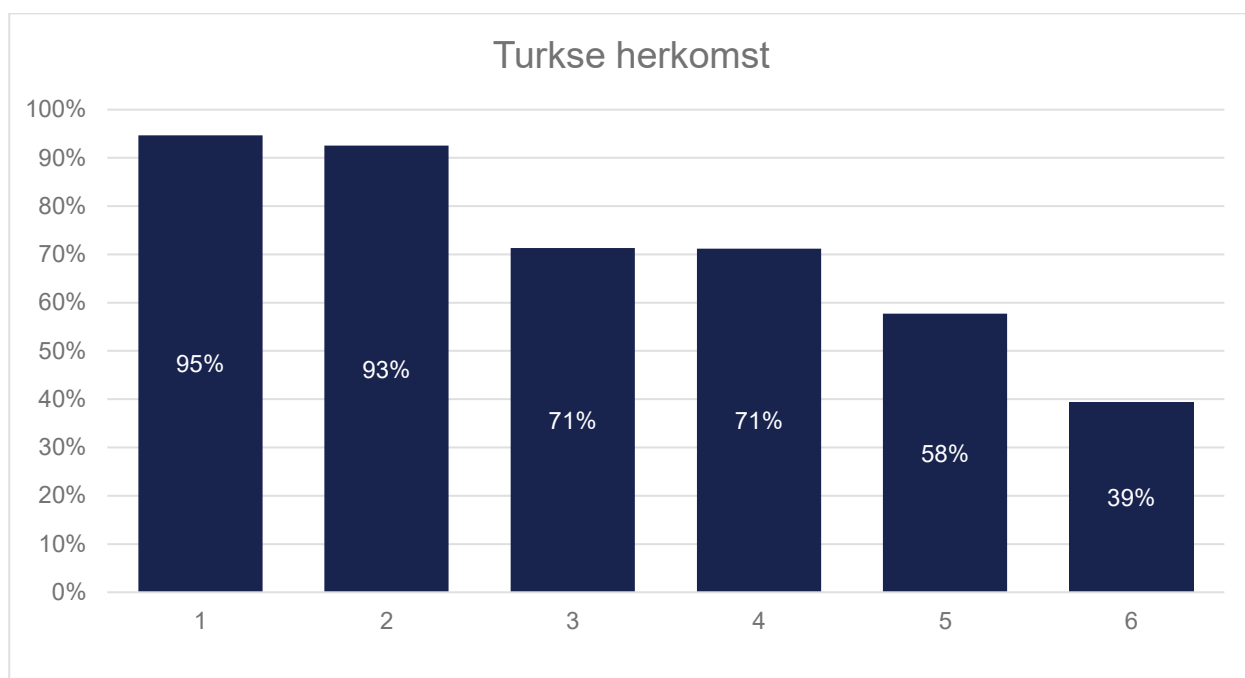

Figuur E 1: Model 3: Beslissingsboom voor de Marokkaanse herkomstgroep. Afhankelijke: Leren van Nederlands via een formele manier (school of opleiding)

Het leren van Nederlands via een formele manier (school of opleiding) voor verschillende profielen binnenin de Marokkaanse herkomstgroep. Profielen zijn gecreëerd om zoveel mogelijk differentiatie te hebben het al dan niet leren van Nederlands via een formele manier. Er is geen overlap tussen de profielen en de profielen samen vormen de volledige herkomstgroep (steekproef n=596). Tabel E 3 geeft per profiel het aantal respondenten dat hiertoe behoort, hun gemiddelde percentage en de beschrijving van het profiel.

Tabel E 3: Model 3: Beslissingsboom voor de Marokkaanse herkomstgroep. Afhankelijke: Leren van Nederlands via een formele manier (school of opleiding)

Profiel	N	Percentage	Beschrijving
1	49	99%	Minder dan 26 jaar oud.
2	61	93%	Tussen 26 en 50 jaar oud, laagopgeleid, wel Belgische buurtcontacten, minder dan 12 jaar in België of in België geboren.
3	136	88%	Meer dan 62 jaar oud.
4	61	65%	Tussen 26 en 50 jaar oud, laagopgeleid, geen Belgische buurtcontacten.
5	78	64%	Tussen 26 en 50 jaar oud, laagopgeleid, wel Belgische buurtcontacten, meer dan 11 jaar in België.
6	138	60%	Tussen 26 en 50 jaar oud, midden- of hoogopgeleid.
7	72	15%	Tussen 51 en 62 jaar oud.

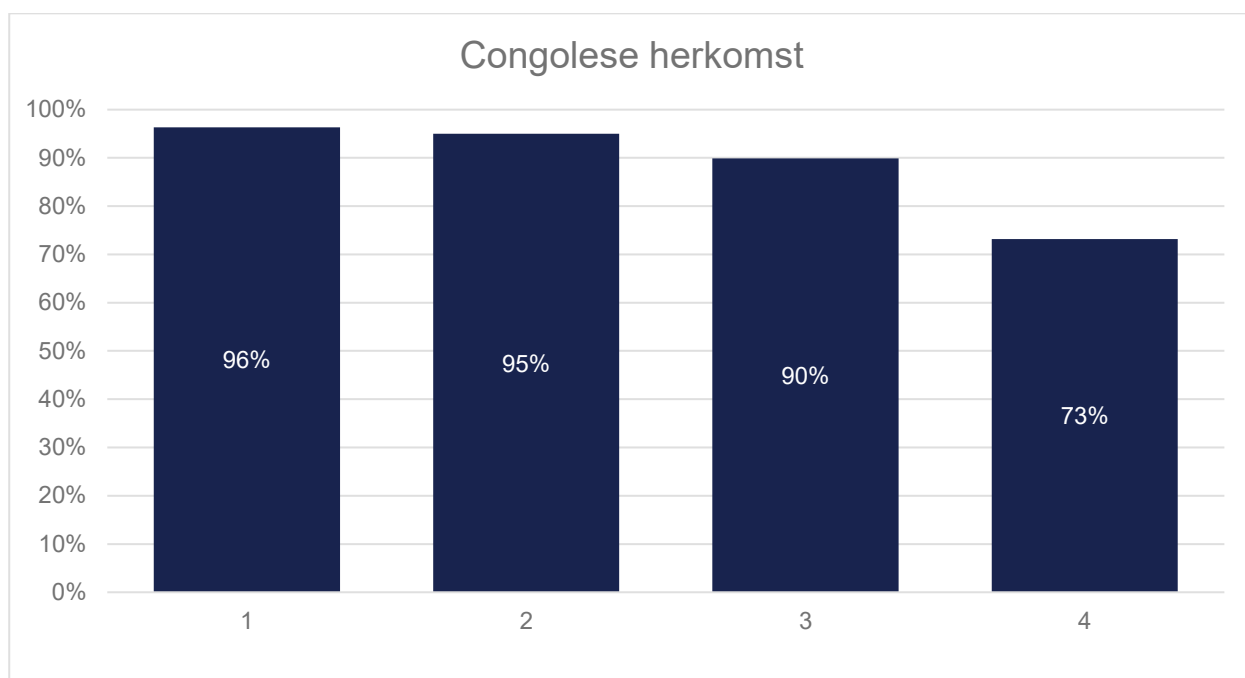

Figuur E 2: Model 3: Beslissingsboom voor de Turkse herkomstgroep. Afhankelijke: Leren van Nederlands via een formele manier (school of opleiding).

Het leren van Nederlands via een formele manier (school of opleiding) voor verschillende profielen binnenin de Turkse herkomstgroep. Profielen zijn gecreëerd om zoveel mogelijk differentiatie te hebben het al dan niet leren van Nederlands via een formele manier. Er is geen overlap tussen de profielen en de profielen samen vormen de volledige herkomstgroep (steekproef n=634). Tabel E 4 geeft per profiel het aantal respondenten dat hiertoe behoort, hun gemiddelde percentage en de beschrijving van het profiel.

Tabel E 4: Model 3: Beslissingsboom voor de Turkse herkomstgroep. Afhankelijke: Leren van Nederlands via een formele manier (school of opleiding).

Profiel	N	Percentage	Beschrijving
1	156	95%	In België geboren.
2	75	93%	Minder dan 16 jaar in België wonend, wonend in overige centrumsteden of Vlaanderen exclusief centrumsteden.
3	62	71%	Minder dan 16 jaar in België wonend, wonend in Antwerpen/Gent.
4	96	71%	Tussen 16 en 23 jaar in België wonend.
5	145	58%	Tussen 24 en 39 jaar in België wonend.
6	100	39%	Meer dan 39 jaar in België wonend.

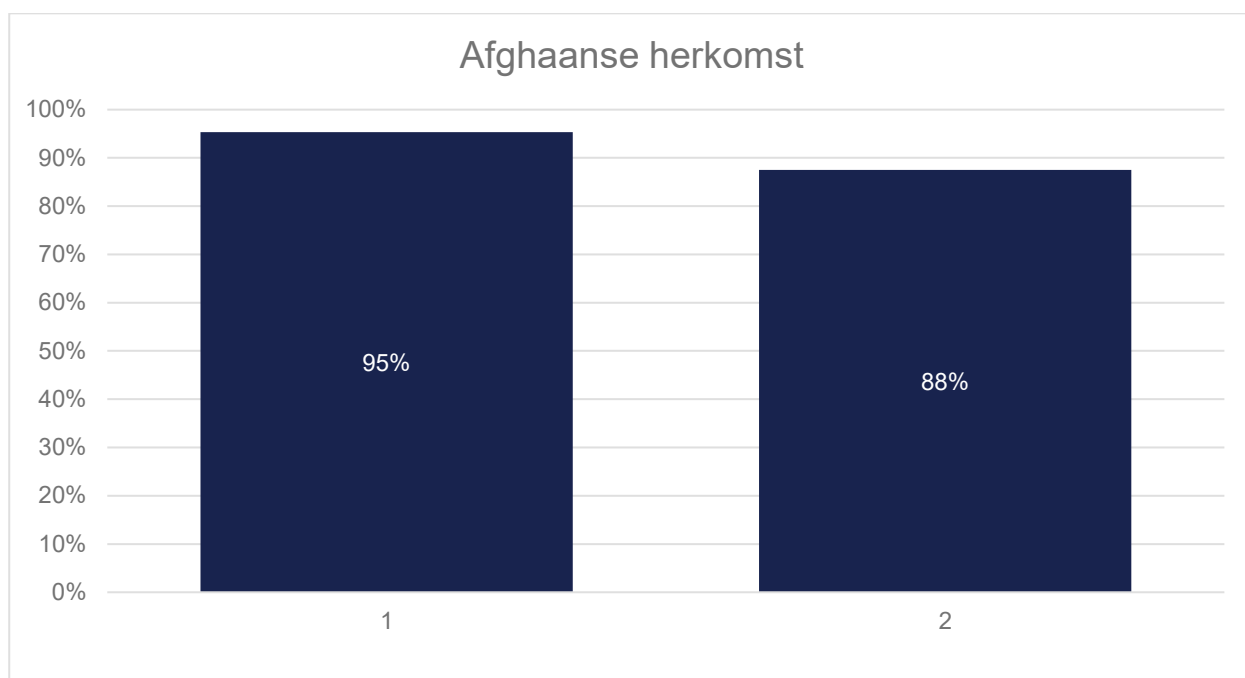

Figuur E 3: Model 3: Beslissingsboom voor de Congolese herkomstgroep. Afhankelijke: Leren van Nederlands via een formele manier (school of opleiding).

Het leren van Nederlands via een formele manier (school of opleiding) voor verschillende profielen binnenin de Congolese herkomstgroep. Profielen zijn gecreëerd om zoveel mogelijk differentiatie te hebben het al dan niet leren van Nederlands via een formele manier. Er is geen overlap tussen de profielen en de profielen samen vormen de volledige herkomstgroep (steekproef n=783). Tabel E 5 geeft per profiel het aantal respondenten dat hiertoe behoort, hun gemiddelde percentage en de beschrijving van het profiel.

Tabel E 5: Model 3: Beslissingsboom voor de Congolese herkomstgroep. Afhankelijke: Leren van Nederlands via een formele manier (school of opleiding).

Profiel	N	Percentage	Beschrijving
1	74	96%	Lagere kennis Nederlands (≤ 4), wel inburgeringstraject gevolgd.
2	278	95%	Hogere kennis Nederlands (> 4), vrouw.
3	241	90%	Hogere kennis Nederlands (> 4), man.
4	189	73%	Lagere kennis Nederlands (≤ 4), geen inburgeringstraject gevolgd.

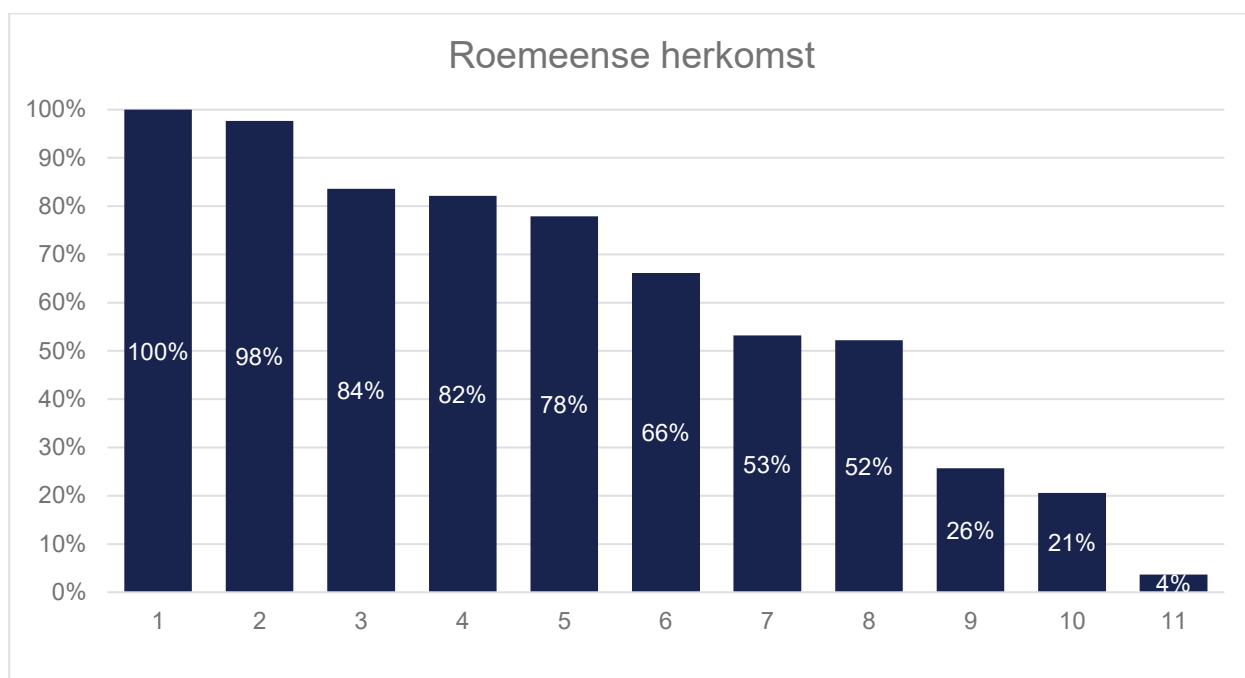

Figuur E 4: Model 3: Beslissingsboom voor de Afghaanse herkomstgroep. Afhankelijke: Leren van Nederlands via een formele manier (school of opleiding)..

Het leren van Nederlands via een formele manier (school of opleiding) voor verschillende profielen binnenin de Afghaanse herkomstgroep. Profielen zijn gecreëerd om zoveel mogelijk differentiatie te hebben het al dan niet leren van Nederlands via een formele manier. Er is geen overlap tussen de profielen en de profielen samen vormen de volledige herkomstgroep (steekproef n=299). Tabel E 6 geeft per profiel het aantal respondenten dat hiertoe behoort, hun gemiddelde percentage en de beschrijving van het profiel.

Tabel E 6: Model 3: Beslissingsboom voor de Afghaanse herkomstgroep. Afhankelijke: Leren van Nederlands via een formele manier (school of opleiding).

Profiel	N	Percentage	Beschrijving
1	139	95%	Geen buurtcontacten van eigen herkomst.
2	160	88%	Wel buurtcontacten van eigen herkomst.

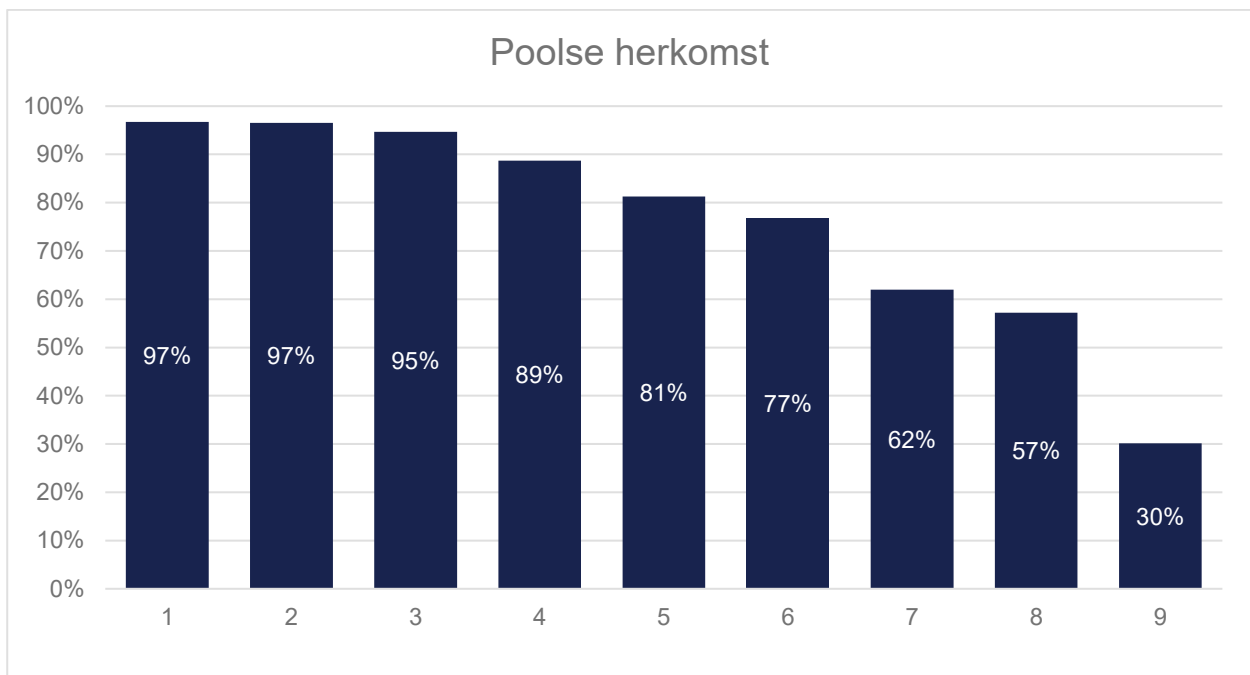
Figuur E 5: Model 3: Beslissingsboom voor de Roemeense herkomstgroep. Afhankelijke: Leren van Nederlands via een formele manier (school of opleiding).

Het leren van Nederlands via een formele manier (school of opleiding) voor verschillende profielen binnenin de Roemeense herkomstgroep. Profielen zijn gecreëerd om zoveel mogelijk differentiatie te hebben het al dan niet leren van Nederlands via een formele manier. Er is geen overlap tussen de profielen en de profielen samen vormen de volledige herkomstgroep (steekproef n=917). Tabel E 7 geeft per profiel het aantal respondenten dat hiertoe behoort, hun gemiddelde percentage en de beschrijving van het profiel.

Tabel E 7: Model 3: Beslissingsboom voor de Roemeense herkomstgroep. Afhankelijke: Leren van Nederlands via een formele manier (school of opleiding).

Profiel	N	Percentage	Beschrijving
1	45	100%	Hoogste kennis Nederlands (>5.5), vrouw, geen inburgeringstraject gevolgd, geen koppel vormend.
2	75	98%	Hoogste kennis Nederlands (>5.5), vrouw, inburgeringstraject gevolgd.
3	92	84%	Hoogste kennis Nederlands (>5.5), vrouw, geen inburgeringstraject gevolgd, samenwonend koppel.
4	77	82%	Hoogste kennis Nederlands (>5.5), man, geen negatieve ervaringen omwille van geloof/herkomst/huidskleur.
5	70	78%	Hoge kennis Nederlands ((4, 5.5]), vrouw.
6	64	66%	Hoogste kennis Nederlands (>5.5), man, minstens 1 negatieve ervaringen omwille van geloof/herkomst/huidskleur.
7	94	53%	Hoge kennis Nederlands ((4, 5.5]), man.
8	158	52%	Gemiddelde kennis Nederlands ((3.5, 4])
9	71	26%	Lage kennis Nederlands (≤3.5), vrouw.
10	109	21%	Lage kennis Nederlands (≤3.5), man, minstens 5 vrienden van Belgische herkomst.

11	61	4%	Lage kennis Nederlands (≤ 3.5), man, minder dan 5 vrienden van Belgische herkomst.
----	----	----	---

Figuur E 6: Model 3: Beslissingsboom voor de Poolse herkomstgroep. Afhankelijke: Leren van Nederlands via een formele manier (school of opleiding).

Het leren van Nederlands via een formele manier (school of opleiding) voor verschillende profielen binnenin de Poolse herkomstgroep. Profielen zijn gecreëerd om zoveel mogelijk differentiatie te hebben het al dan niet leren van Nederlands via een formele manier. Er is geen overlap tussen de profielen en de profielen samen vormen de volledige herkomstgroep (steekproef $n=933$). Tabel E 8 geeft per profiel het aantal respondenten dat hiertoe behoort, hun gemiddelde percentage en de beschrijving van het profiel.

Tabel E 8: Model 3: Beslissingsboom voor de Poolse herkomstgroep. Afhankelijke: Leren van Nederlands via een formele manier (school of opleiding).

Profiel	N	Percentage	Beschrijving
1	87	97%	Hoogste kennis Nederlands (>7.5), minstens 1 negatieve ervaring omwille van geloof/herkomst/huidskleur.
2	98	97%	Hoge kennis Nederlands ($(4, 7.5]$), inburgeringstraject gevolgd, vrouw.
3	55	95%	Hoogste kennis Nederlands (>7.5), geen negatieve ervaring omwille van geloof/herkomst/huidskleur, minstens 5 vrienden van andere herkomst.
4	66	89%	Hoge kennis Nederlands ($(4, 7.5]$), inburgeringstraject gevolgd, man.
5	73	81%	Hoogste kennis Nederlands (>7.5), geen negatieve ervaring omwille van geloof/herkomst/huidskleur, minder dan 5 vrienden van andere herkomst.
6	141	77%	Hoge kennis Nederlands ($(4, 7.5]$), geen inburgeringstraject gevolgd, vrouw.
7	117	62%	Gemiddelde kennis Nederlands ($(3.5, 4]$).
8	137	57%	Hoge kennis Nederlands ($(4, 7.5]$), geen inburgeringstraject gevolgd, man.
9	156	30%	Lage kennis Nederlands (≤ 3.5).

Tabel E 9: Model 4: Interactie tussen tijd en achtergrondkenmerken. Afhankelijke: Leren van Nederlands via een formele manier (school of opleiding).

	Geslacht	Generatie	Gezinssituatie	Verstedelijkingsgraad	Opleidingsniveau	Werk situatie	Negatieve ervaring	Leeftijd	Kennis Frans	Kennis Engels	Rondkomen inkomen	Praktiserend gelovig	Werkintensiteit gezin	Land hoogste diploma	Buurtcontacten Belgische H	Buurtcontacten eigen H	Buurtcontacten andere H	Vrienden Belgische H	Vrienden eigen H	Vrienden andere H	Inburgeringstraject	Aantal jaren in België	Kennis Nederlands	Freq. Nederlands: buurt	Freq. Nederlands: vrienden	Freq. Nederlands: werk
Leren via formele manier																			★				★			

Visuele weergave van de interactie-effecten tussen tijd en achtergrondkenmerken die al-dan-niet een verband hebben met het leren van Nederlands op een formele manier. Een ster geeft aan of er een verschil is in het effect van het achtergrondkenmerk voor 2017 vs. 2022. Indien een asterix* bij de afhankelijke (Leren via formele manier) wordt afgebeeld, dan is er een verschil in deze afhankelijke voor 2017 vs. 2022.

Informatie bij de effecten bij achtergrondkenmerken die nog niet in de hoofdtekst vermeld zijn:

- Vrienden van eigen herkomst: Personen die minstens 5 vrienden van eigen herkomst hebben geven in 2022 aan dat ze minder vaak Nederlands geleerd hebben via formele manier dan in 2017.